

د افغانستان بانک

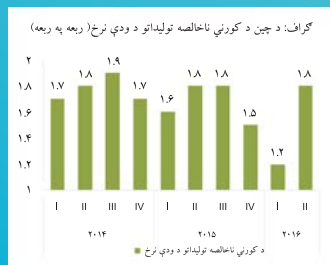
بانک

د افغانستان بانک میاشتنی

لسم کال، یوسلو اتلسمه مېنه د ۱۳۹۶ کال د وری میاشت

عضویت افغانستان در بانک سرمایه گذاری زیربنائی آسیا،
به اقتصاد کشور کمک می کند

د ۲۰۱۶ کال په دویمه ربعه کې
د راغورېدلي اقتصادونه

بانکداری الکترونیک
و اهمیت آن در اقتصاد

د افغانستان بانک

اطلاعیه د افغانستان بانک!

د افغانستان بانک به اطلاع هموطنان عزیز می رساند که به اساس ماده سی و نهم قانون د افغانستان بانک، بانکوت های را که:

روی آن نوشته و یا نقاشی شده باشد

مهر خورده و یا سوراخ تسلسلی داشته باشد

بانکوت که شسته شده باشد و یا از اثر پاشیدن تیزاب و سایر مواد کیمیاوی دیگر تخریب شده باشد.

ماده چسپدار روی بانکوت بکار رفته باشد

در تمام نمایندگی های د افغانستان بانک و بانک های تجارتي بدون تادیه کدام فیس با بانکوت های قابل استفاده تعویض نمایند.
د افغانستان بانک بعد از ۳۱ اسد ۱۳۹۶ بانکوت های با مشخصات فوق الذکر را بدون معاوضه صادره می نماید.

یادداشت مهم: بانکوت های که در اثر استعمال مندرس و اسکاشتیب شده باشند قابل چلند بوده مشکل ندارد

بانک

صاحب امتیاز: د افغانستان بانک

هیئت تحریر: ایمل هاشور، داکتر جهانتاب ولزار و اقبال صافی

سردیر: شفیق الله بارز

مدیر مسئول: یما عقیف

گزارشگر: عبدالحفیظ شاهین

دیزاین: خالد احمد فیضی

فوتوژورنالیست: زیرک ملیا

مترجمان: عین الله عیان و مسعود ودان

مسئول چاپ و توزیع: تمیم احمد صمیمی

آدرس: آمریت عمومی اسناد و ارتباط، د افغانستان بانک

تلفون: ۰۰۹۳۰۲۰۲۱۰۴۷۶۱

فکس: ۰۰۹۳۰۲۰۲۱۰۰۳۰۵

پست الکترونیکی: magazine@dab.gov.af

صفحه الکترونیکی: www.dab.gov.af

شماره ثبت: ۶۵۸

www.facebook.com/AFGCentralbank

twitter.com/AFGCentralbank

Da Afghanistan Bank-Youtube

Da Afghanistan Bank-Google+

د دې ګڼې مطالب

عضویت افغانستان در بانک سرمایه گذاری زیربنائی...

د مالي خدمتونو د پراختیا د تګلارې جوړول د ...

د افغانستان بانک په هېواد کې د اسلامي بانکدارۍ د ...

د ۱۳۹۵ کال په دویمه ربعه کې د راغورېدلي ...

انکشاف زیربنای معلوماتی سکتور مالی و ضرورت ...

نګاهی بر فراهم آوری تسهیلات نظام بانکی افغانستان ...

د اوپیک سازمان (OPEC) پیژندنه او د رامنځته...

ورکشاپ آموزشی روی اهداف و وظایف د افغانستان...

مختصری بر وابستگی اقتصادی

فوربز، در آستانه صد سالګی

په د افغانستان بانک کې د وړتیا اصل په پام کې نیول ...

بانکوت‌های مندرس در زون مرکز د افغانستان بانک ...

د نړۍ اقتصادي خبرونه

بانکدارۍ الکترونیک و اهمیت آن در اقتصاد

بانک سرمایه گذاری زیربنایی آسیا (AIIB)

افغانستان در جستجوی توسعه روابط اقتصادی و ...

د آزاد بازار په هکله یوه لنډه کتنه

تیم کرکت د افغانستان بانک ایجاد شد

یاد آوری: به غیر از سرمقاله که دیدگاه رسمی "مجله بانک" است، مسئولیت مضامین و مقالات دیگر به نویسندگان آن بر

می گردد، همچنان استفاده از مقالات و تصاویر مجله با ذکر مأخذ مجاز است.

عضویت افغانستان در بانک سرمایه گذاری زیربنائی آسیا، به اقتصاد کشور کمک می کند

افغانستان بتاريخ ۳ حمل ۱۳۹۶ در شهر بیجینگ چین عضویت بانک سرمایه گذاری زیربنائی آسیا را بدست آورد.

افغانستان بعد از سال ۱۳۸۱ زمینه و فرصت آنرا یافت تا در جهت بهبود اقتصاد به هم ریخته خود سعی و تلاش پیگیر نماید. افغانستان طی یک و نیم دهه گذشته با کمک و همکاری بانک ها و مؤسسات بین المللی و همچنان اکثریت کشورهای دوست و جامعه جهانی دستاوردهای خوبی را یکی پی دیگر در بخش اقتصاد تجربه نموده است که میتوان از قیرریزی صدها کیلو متر سرک، ایجاد و بازسازی بندهای برق، تأسیس خطوط آهن، بازسازی فابریکه ها و دیگر موارد نام برد. این همه دستاوردها در جهت بهبود اقتصاد کشور بی نتیجه نبوده و حتی روی زنده گی اقتصادی و اجتماعی مردم نیز تأثیرات مثبتی داشته است.

افغانستان جهت بهبود هر چه بیشتر اقتصاد خود و رفاه عامه سعی می نماید تا کمک های جهانی را جلب نموده و عضویت بانک ها و سازمان های تجاری و اقتصادی بین المللی را بدست آورد که به نحوی بتواند اقتصاد کشور را بسوی رشد و ترقی حرکت داده و از وابستگی رهایی بخشد.

عضویت افغانستان در بانک سرمایه گذاری زیربنائی آسیا امیدی نو برای بهبود و تسریع پروژه های زیربنایی در کشور را به ارمغان آورده است.

افغانستان در کنار دیگر کمک کننده گان بین المللی میتواند که از این بانک در جهت رشد و توسعه سایر پروژه های اقتصادی چون توسعه راه های آهن، استخراج معادن، احداث زیربناها، ایجاد و توسعه بندهای برق و همه زیرساخت ها استفاده بهینه نماید. ■

د مالي خدمتونو د پراختیا د تګلارې جوړول د افغانستان بانک په کاري اجندا کې شامله ده

سکتور د رهبري کوونکي او قانون جوړونې په توګه ژمن دی خو په ۱۳۹۶ مالي کال کې مالي خدمتونو ته د عامه لاسرسۍ د پراختیا ملي تګلاره جوړه او د ترسره کیدو پړاو ته ورسوي.

ورپسې مالي خدمتونو ته د عامه لاسرسۍ د پراختیا لوی آمر ښاغلي میر احمد شکیب د پراخه اقتصادي ودې، د بې وزلۍ د کموالي او عاید د نابرابرۍ او د مالي خدمتونو د پراختیا د رول په اړه خبرې وکړې او مالي خدمتونو ته د عامه لاسرسۍ د پراختیا د تګلارې په جوړولو، پلي کولو او د تطبیق د څارنې په څرنگوالي باندې یې بحث وکړ.

د مالي خدمتونو د پراختیا ملي کمیټه چې غړي یې د مالیې وزارت، د هېواد بانکونو د ټولنې، د مسفء ادارې(د کوچنیو پوړونو مؤسسه) او ۲۰ نورې دولتي او خصوصي مؤسسو او ادارو استازي راغلې، په دې پروسه کې د ادارو د لا زیاتې همغږۍ په رامنځ ته کولو باندې تاکید کوي.■

خدمتونو او ادینیزو وسایلو لکه؛ دېټ کارت، کریډټ کارت، د مخکې ورکړې کارتونو، الکترونیکې پیسو، د موبایل له لارې بانکوالۍ او کوچنیو او منځنیو تشبثاتو ته د عامه لاسرسۍ پراختیا کولای شي د بې وزلۍ په کمولو کې مثبت اغیزه ولري.

د افغانستان بانک لوی رئیس ښاغلي خلیل صدیق زیاته کړه "د موضوع د ارزښت او مالي خدمتونو ته د عامه لاسرسۍ د اوسنۍ ټیټې کچې په پام کې نیولو سره د افغانستان بانک د هېواد د مالي - بانکي

کابل، ۱۳۹۶ د وري ۷ - د مالي خدمتونو د پراختیا د ملي کمیټې لومړۍ کاري غونډه د افغانستان بانک د لوی رئیس ښاغلي خلیل صدیق په مشرۍ د افغانستان بانک د کنفرانسونو په تالار کې جوړه شوه. د افغانستان بانک لوی رئیس ښاغلي خلیل صدیق د دې کمیټې په پرانیست غونډه کې وویل چې په نړۍ کې د بې وزلۍ د کمیدو او د عاید د نابرابرۍ په اړه د اقتصادي څېړنو پایلې ښکاره کوي چې مالي خدمتونو لکه؛ بانکي حسابونو، د سپما حسابونو، بانکي پوړونو، د بیمې

د افغانستان بانک په هېواد کې د اسلامي بانکدارۍ د پراختیا په هڅه کې دی

کابل، ۱۳۹۶ کال، د وری ۲۱-
د اسلامي بانکدارۍ دویمه کارۍ
غونډه د افغانستان بانک د لومړي
مرستیال ښاغلي واحد الله نوشیر په ګډون
د افغانستان بانک د کنفرانسونو په تالار
کې جوړه شوه.

د افغانستان بانک لومړي مرستیال ښاغلي
واحد الله نوشیر په دغه غونډه کې د
خبرو پر مهال وویل چې د افغانستان
بانک هڅه کوي چې په هېواد کې د
نورو بانکي خدمتونو تر څنګ د اسلامي
بانکدارۍ د لا ودې لپاره زمینه برابره
کړي.

ښاغلي نوشیر زیاته کړه چې د اسلامي
بانکدارۍ پراختیا په هېواد کې
د سوداګرو او متشبثینو لپاره د لا زیاتې
آسانتیا لامل کیږي او د اسلامي
بانکدارۍ د ګټو په مرسته د هېواد په
اقتصادی وده کې ګټور واقع شي.

د افغانستان بانک لومړي مرستیال د

بانکدارۍ د پراختیا د څرنگوالي په اړه به
په راتلونکي غونډې کې غور او کتنه
وکړي.

د یادونې وړ ده چې د اسلامي بانکدارۍ
خدمتونه د اووه سوداګریزو بانکونو
لخوا په هېواد کې وړاندې کیږي او دغو
بانکونو کمټې جوړې کړي خو د هېواد والو
لپاره د اسلامي بانکدارۍ لا غوره
خدمتونه وړاندې کړي. □

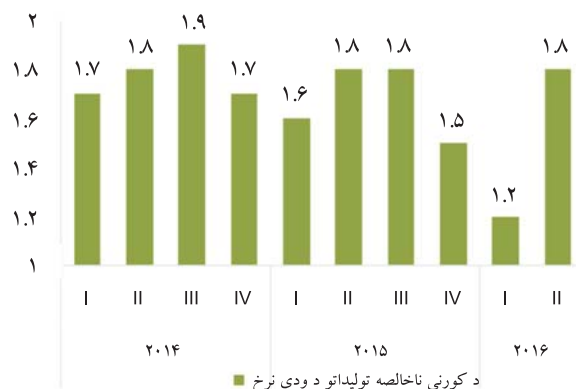
داشان غونډو جوړول د هېواد د بانکي
نظام لپاره اغیزناکه وباله او د دې ترڅنګ
ژمنه یې وکړه چې د هر اړخیزو
وړاندیزونو لکه د اسلامي بانکدارۍ د
پراختیا لپاره د اسلامي پراختیایي بانک
څخه د پور د راجلبولو وړاندیز، اسلامي
بانکدارۍ کې د ګټې د ویش میکانیزم او
مقررې جوړولو د صکوکو موضوع، له
هېواده بهر اسلامي بانکدارۍ پانګه اچونه،
د شتمنیو د ډله بندۍ مقررې او د اسلامي

د ۱۳۹۵ مالي کال په دويمه ربعه کې راغورېدلي اقتصادونه

د چین اقتصاد

د چین اقتصاد د ۱۳۹۵ کال په دويمه ربعه کې له تمې زیاته ۱.۸ سلنه وده کړې ده چې د لومړۍ ربعې د ۱.۲ سلنې وډې په پرتله ۰.۰۶ سلنه زیاتوالی ښکاره کوي. د چین د کورني ناخالصه تولیداتو د زیاتیدو اصلي لامل د حکومت د لگښتونو او د صنعتي کړنو زیاتوالی په ګوته شوی دی. تمه کېږي چې په درېمه ربعه کې د کورني ناخالصه تولیداتو کمیدنه په څلورمه ربعه کې د وروستیو سیلابونو د بیا رغونې د چارو له امله بیرته زیاته شي.

ګراف: د چین د کورني ناخالصه تولیداتو د وډې نرخ (ربعه په ربعه)

سرچینه: د چین د احصائي ملي اداره

د چین د ښاري اوسیدونکو د بیکارۍ نرخ د ۲۰۱۶ کال د جون میاشتې په پای کې ۴.۰۵ سلنه ثبت شوی دی چې د همدې کال د لومړۍ ربعې د ۴.۰۴ سلنې په پرتله لږ څه زیاتوالی ښکاره کوي. د ۱۳۹۵ مالي کال په لومړي نیمایي کې چین ۷.۱۷ میلیونه نوې ښاري دندې رامنځ ته کړې.

د چین د مصرفي توکو د بېې شاخص په جون میاشت کې ۱.۹ سلنه (کال په کال) زیاتوالی موندلی دی. د خوراکي توکو بېې

۴.۶ سلنه لوړې شوي دي، حال دا چې د نا خوراکي توکو بېې ۱.۲ سلنه زیاتوالی ښکاره کوي. د روان کال په لومړۍ نیمایي کې، د مصرفي توکو بېې د تیر کال د ورته مودې په پرتله په اوسط ډول ۲.۱ سلنې ته لوړې شوي دي.

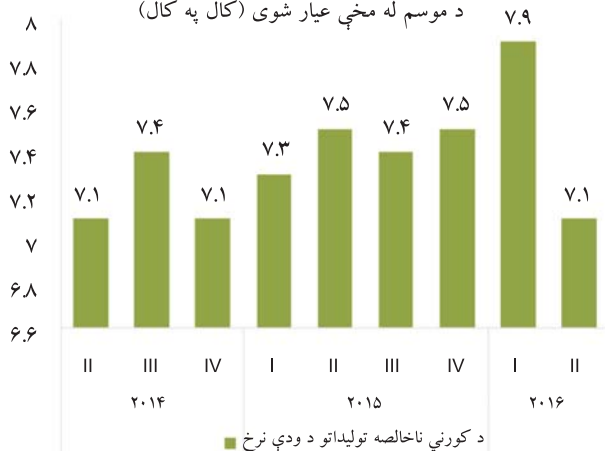
د چین صادرات د ۱۳۹۵ کال په لومړۍ نیمایي کې ۹۸۵.۴۸ میلیارد ډالره او واردات یې ۷۲۷.۱۹ میلیارد امریکایي ډالرو ته رسېږي چې (کال په کال) ۲۵۸.۲۹ میلیارد امریکایي ډالره ډېریدنه ښکاره کوي. همدا ډول د دواړو صادراتو او وارداتو کچې د تیر کال د ورته مودې په پرتله د ارزونې لاندې موده کې په ترتیب سره ۷.۷ سلنې او ۱۰.۲ سلنې ته راښکته شوي دي.

د هند اقتصاد

د هند د کورني ناخالصه تولیداتو د وډې نرخ د تیر کال د ورته مودې په پرتله د ۲۰۱۶ په دويمه ربعه کې ۷.۱ سلنه اټکل شوې ده. د کرنې، ځنګلونو او کب نیونې سکتورونه د تیر کال د دويمې ربعې د ۲.۶ سلنې وډې په پرتله د ارزونې لاندې کال په دويمه ربعه کې ۱.۸ سلنه وده ښکاره کوي. د توليدي سکتور وده ۹.۱ سلنې ته رسېږي چې د تیر کال د ورته مودې د ۷.۳ سلنې وډې په پرتله زیاتوالی ښیي. د بیارغونې سکتور د تیر کال د ورته مودې د ۵.۶ سلنې وډې په پرتله په دې دوره کې ۱.۵ سلنه وده درلوده او کان کیندنه د تیر کال د ورته مودې د ۸.۵ سلنه وډې په پرتله منفي ۰.۴ سلنه وده لري.

۱۲.۱ ګراف: د هند د کورني ناخالصه تولیداتو د وډې نرخ،

د موسم له مخې عیار شوی (کال په کال)

سرچینه: د هند د احصائي او د پروګرام د تطبیق وزارت

د هند انفلاسیون کلنی نرخ د ۲۰۱۶ کال په جون میاشت کې ۶.۱۳ سلنې ته رسېږي، حال دا چې دا نرخ په تیره میاشت کې ۶.۵۹ سلنې

ته رسیده. په همدې ترتیب د ۲۰۱۶ کال په دویمه ربعه کې د هند د انفلاسیون نرخ د تیرې ربعې د ۵.۷ سلنې په پرتله ۶.۲ سلنه ثبت شوی دی.

د روان کال په دویمه ربعه کې د هند د صادراتو کچه ۶۶.۵ میلیارد امریکایي ډالرو ته رسیري، په داسې حال کې چې د توکو واردات یې ۸۳.۴ میلیارد امریکایي ډالره ثبت شوي دي چې ۱۶.۹ میلیارد سوداګریز کسر (په توکو کې) ښکاره کوي. د تیر کال په دویمه ربعه کې د هند د صادراتو کچه ۶۷.۸ میلیارد ډالره او د وارداتو کچه یې ۹۸.۴ میلیارد امریکایي ډالرو ته رسیري چې ۳۰.۶ میلیارد ډالره سوداګریز کسر (په توکو کې) ښکاره کوي. همدا ډول د هند د توکو د صادراتو او وارداتو کچه د تیر کال د ورته ربعې په پرتله د روان کال په دویمه ربعه کې کمه شوې ده او د سوداګرۍ د بیلانس کسر یې هم د تیر کال د دویمې ربعې په پرتله ۸۱.۱ سلنه کموالی ښکاره کوي.

د ترکیې اقتصاد

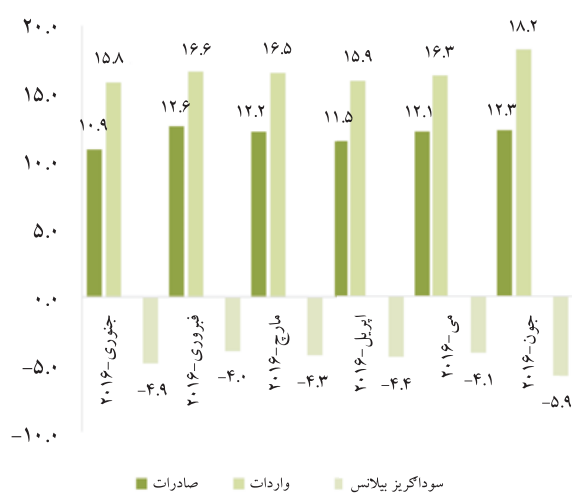
د ۲۰۱۶ کال په لومړۍ نیمایي کې د ترکیې کورني ناخالصه تولیداتو معتدله وده درلوده چې د ۲۰۱۵ کال په پرتله ۴ سلنه ټیټوالی لري. د کورني لګښتونو په زیاتیدو سره سره په لومړۍ ربعه کې د ترکیې د کورني ناخالصه تولیداتو وده د توکو د موجودۍ د کمې راټولیدنې له کبله ټیټه پاتې ده. د ترکیې د کورني ناخالصه تولیداتو د ودې کلنۍ نرخ په لومړۍ ربعه کې ۳.۳ سلنه (ربعه په ربعه) ثبت شوی دی. د ترکیې د بیکارۍ نرخ د می په میاشت کې ۱۰.۲ سلنې ته رسیري، حال دا چې دا نرخ په تیره میاشت کې ۹.۸ سلنې ته رسیده او د جنورۍ میاشت کې یې ۱۰.۱ سلنه نرخ ثبت کړی دی. د می میاشت کې د ځوانانو لپاره د بیکارۍ نرخ ۱۹.۱ سلنې او د ناګریز سکتور اړونده بیکاره وګړو نرخ ۱۲.۲ سلنې ته رسیده.

د ترکیې د مصرفي توکو د بېې شاخص په جون میاشت کې ۰.۴۷ سلنې (د بدلون میاشتنی نرخ) ته لوړ شوی دی. د می په میاشت کې یې نرخ ۰.۵۸ سلنه ثبت شوی، حال دا چې په اپریل کې یې نرخ ۰.۷۸ سلنې ته رسیري. د جون میاشت کې

تر ټولو لوړ میاشتنی زیاتوالی خوراکي توکو او غیر الکولي مشروباتو درلوده چې ۱.۱۶ سلنه زیاتوالی ښکاره کوي، حال دا چې تر ټولو زیات میاشتنی کموالی په پوښاک او بوتونو کې راغلی ؤ چې کموالی یې ۱.۳۳ سلنې ته رسیري.

د ترکیې (د موسم او کلزې له مخې عیار شوي) صادرات د جون میاشت کې ۱۲.۳ میلیارد امریکایي ډالرو ته رسیده چې د تیرې میاشتې په پرتله ۱.۲ سلنه زیاتوالی ښکاره کوي، حال دا چې واردات یې ۱۸.۲ میلیارد امریکایي ډالرو ته رسیري چې د تیرې میاشتې په پرتله ۱۱.۹ سلنه زیاتوالی په ګوته کوي. د جون میاشت کې ترکیې ۵.۹ میلیارد امریکایي ډالره سوداګریز کسر تجربه کړی دی. همدا ډول ترکیې په می او اپریل میاشتو کې په ترتیب سره ۴.۱ سلنه او ۴.۴ سلنه سوداګریز کسر ثبت کړی دی. ■

ګراف: د ترکیې د صادراتو، وارداتو او د سوداګرۍ بیلانس (د موسم او کلزې پر اساس عیار شوی)

سرچینه: د ترکیې د احصائې انستېټوټ

سرچینه: د ۲۰۱۶ د دویمې ربعې احصائیوي او اقتصادي بولتن

انکشاف زیربنای معلوماتی سکتور مالی و ضرورت ایجاد اداره معلومات اعتباری

نوشته: میر احمد شکیب

آمر عمومی توسعه دسترسی عامه به خدمات مالی

بانک، سوابق ورشکستگی مقروض، کفایت اقساط پرداخت شده قروض هنگام بازپرداخت، موارد مخاطره اخلاقی در اثر استفاده نادرست و خلاف قرارداد از قرضه های قبلاً اخذ شده و همچنان سایر موارد مانند باقیداری مالیاتی، عدم پرداخت به موقع بل برق، محصول صفایی، فیس ها و پرداخت های عامه بوده که برای ارزیابی و سنجش خطرات متوقعه اعتباری قرضه گیرنده توسط قرضه دهنده کمک می کند.

موجودیت معلومات جامع و با کیفیت می تواند از طریق کاهش ناکامی های بازار، خطر عدم پرداخت قرضه را کاهش

از آنجا که مؤسسات قرضه دهنده رسمی در سکتور مالی برای ارزیابی خطرات قرضه به هدف رد و یا هم پذیرش درخواست های متقاضیان قرضه، به معلومات جامع، دقیق، به موقع و مؤثر در باره آنها نیاز دارند و از جانب دیگر بازارهای مالی معمولاً از خلا و ناهمسانی معلومات آسیب پذیر می باشند، به این دلیل افزایش دسترسی نهادهای قرضه دهنده به معلومات راجع به سوابق اعتباری متقاضیان قرضه، می تواند در گسترش دسترسی به قرضه، ارزیابی دقیق خطرات متوقعه اعتباری و نیز تخصیص مؤثر و مؤلد وجوه، ممد واقع گردد.

نظام مؤثر گزارشدهی اعتبارات می تواند تا ناکامی های بازار مانند انتخاب نادرست و مخاطره اخلاقی را که در بازارهای مالی معمول اند، را با جمع آوری، ثبت و ارائه معلومات جامع، مؤثق و به موقع به نهادهای قرضه دهنده، کاهش دهد. این معلومات معمولاً شامل سوابق اعتباری که آیا قبلاً قرضه ای توسط متقاضی اخذ شده است یا خیر، میزان موجود قروض متقاضی در حال حاضر، کیفیت قروض فعلی، تأخیر در پرداخت قروض قبلی مطابق قرارداد عقد شده میان مقروض و

زیربنای معلوماتی در کنار زیربناهای حقوقی و تادیاتی به ترتیب، رکن سوم زیربنای عمومی سکتور مالی را تشکیل داده که در انکشاف نظام مالی از اهمیت زیادی برخوردار می باشد.

زیربنای معلوماتی سکتور مالی عبارت از سیستم جمع آوری، ثبت، تجزیه و تحلیل معلومات اعتباری مقروضین موجود سکتور مالی و نیز متقاضیان بالقوه قرضه (افراد و نهادهای اقتصادی) و در دسترس قرار دادن این معلومات به نهادهای قرضه دهنده مانند بانک ها و سایر مؤسسات مالی قرضه دهنده می باشد.

جمع آوری و تبادل این معلومات بصورت وسیع، دقیق، منظم و جامع می تواند بانک مرکزی، بانک ها و همچنان سایر مؤسسات قرضه دهنده غیر بانکی را در راستای کاهش خطرات قرضه و نیز استحکام ثبات مالی از رهگذر ایجاد مؤثریت و بهبود تخصیص وجوه به افراد و شرکت های مؤلد و شایسته، ارزیابی پیچیده خطرات قرضه در سطح کلان (سکتور)، و کاهش ناکامی های بازار ناشی از سایه افکنی خلای معلوماتی (مخاطره اخلاقی و انتخاب نامناسب یا نامطلوب) کمک نماید.

داده و بصورت متقارن افزایش دسترسی افراد و نهادهای اقتصادی را به قرضه تأمین نماید. مزید بر آن، شریک سازی معلومات اعتباری می تواند فرهنگ مناسب اعتباری و مسئولیت پذیری بیشتر در برابر قرضه های بدست آورده را به میان آورده و نهادینه سازد. همچنان این امر به مقروضین خوب، فرصت را مساعد می سازد تا بر اساس شهرت نیکی که دارند (تضمین شهرت نیک)، به نرخ سود مناسب، قرضه دریافت نموده و به این ترتیب، رقابت در سکتور مالی افزایش یابد.

در عمل، بانک ها و مؤسسات مالی قرضه دهنده بیشتر علاقمند اند تا با شریک ساختن معلومات راجع به مقروضین شان (به ویژه مشتریان خوب خویش)، مشتری سازی همیشگی را تأمین و با ایجاد فضای انحصار معلوماتی از این طریق، منفعت انحصاری بدست آورند. به همین دلیل، دولت می تواند تا با وضع مکلفیت های مقرراتی بالای مؤسسات مالی قرضه دهنده، معلومات جامع اعتباری را از آنها بدست آورده و در مقابل امکانات دسترسی مساویانه را برای همه مشترکین چنین یک سیستم معلوماتی، تضمین نماید.

نقش دولت در نظام (سیستم) ثبت و گزارشدهی اعتبارات بیشتر به فراهم آوری چارچوب حقوقی برای فعالیت

اداره ثبت اعتبارات عامه (Public Credit Registry) و اداره معلومات اعتباری (Credit Information Bureau) و نیز وضع مکلفیت های قانونی برای ارائه معلومات به چنین ادارات محدود میگردد.

ثبت اعتبارات عامه که معمولاً توسط بانک مرکزی و تنظیم کننده گان سکتور مالی ایجاد شده و مدیریت می گردد، معلومات مورد نظر را اکثراً از نهادهای مالی رسمی تحت نظارت بانک مرکزی جمع آوری می نماید، در حالیکه اداره معلومات اعتباری که به ابتکار سکتور خصوصی به پیش برده می شود، بیشتر تمایل دارد تا معلومات اعتباری را در باره مقروضین موجود و نیز متقاضیان بالقوه قرضه های کوچک و متوسط جمع آوری نموده و با درجه بندی اعتباری، دوباره به مؤسسات مالی بانکی و غیر بانکی در برابر اخذ فیس و یا قیمت مشخص ارائه نماید.

قابل ذکر است که اداره معلومات اعتباری در مقایسه با ثبت اعتبارات عامه تا جایی از یک طرف معلومات متفاوت تر و از طرف دیگر معلومات مفصل تر و بیشتر را راجع به هر یک از قرضه گیرنده گان جمع آوری می نماید. به گونه مثال اداره معلومات اعتباری، معلومات قرضه های کوچک و متوسط را از بانک ها، مؤسسات قرضه های کوچک، نهاد های اجاره دهنده، مؤسسات قرضه دهنده غیر

مالی مانند شرکت های بزرگ تولید کننده مواد خام و اجناس سرمایوی و یا هم عمده فروشانی که معمولاً به شکل غیر نقدی به شرکت های کوچک و متوسط اجناس شانرا به فروش می رسانند، جمع آوری می نماید. معلومات جمع آوری شده توسط اداره معلومات اعتباری معمولاً معلوماتی چون حکم محکمه در رابطه به افراد و شرکت ها، سوابق ورشکستگی، پرداخت بل های تیلیفون، برق، گاز، آب، انترنت، کیبل، محصول صفایی، مالیات شهرداری ها، فیس های دولتی، اجاره زمین از دولت، کرایه دکان و منزل، باقیداری معاشات کارمندان، باقیداری مالیاتی و امثال آن را جمع آوری می نماید که چنین معلومات معمولاً توسط ثبت اعتبارات عامه در بسیاری از حالات جمع آوری نشده و به خصوص شامل سوابق قرضه گیرنده گان مؤسسات مالی غیر بانکی که تحت نظارت بانک مرکزی نیستند، نمی شود. متعاقباً این معلومات بعد از جمع آوری؛ تجزیه و تحلیل شده و با اعطای درجه اعتباری برای متقاضیان موجود و جدید قرضه، خدمات ارزش افزوده به آن اضافه می گردد که در توسعه دسترسی افراد و شرکت ها به قرضه اثر مثبت دارد.

موجودیت هر دو اداره اعم از اداره ثبت اعتبارات عامه و اداره معلومات اعتباری به هدف تقویت زیربنای معلوماتی سکتور

مالی لازم و ملزوم یکدیگر بوده و به هیچ صورت مانع الجمع یا دو به دو ناسازگار نبوده، بلکه در تعداد بسیار زیادی از کشورها هر دو وجود می داشته باشند. به این دلیل، برای ایجاد اداره معلومات اعتباری در یک کشور که توسط سکتور خصوصی به پیش برده می شود، موارد ذیل که بیانگر تمایز این دو اداره از همدیگر می باشند، من حیث دلائل توجیه کننده بیان می گردند.

- از آنجا که ثبت اعتبارات عامه از جانب بانک مرکزی اداره می شود، به دلیل تضاد منافع نمی تواند درجه بندی اعتباری نموده و به این صورت ارزش افزوده خلق نماید، ایجاب می نماید تا اداره معلومات اعتباری ایجاد گردد.
- از اینکه اداره معلومات اعتباری خصوصی می باشد و انگیزه بدست آوردن منفعت اقتصادی را دنبال می کند، از اینرو غرض اعظمی ساختن منفعت اقتصادی خویش تلاش می نماید تا ابتکار عمل به خرج داده و روش های جدید و مؤثر را جهت اعظمی ساختن منفعت اقتصادی خویش، جستجو و دریافت کند.
- در موارد ویژه شاید به دلائل قانونی و یا اینکه به دلیل عدم هماهنگی میان نهادهای خصوصی و دولتی، شاید معلومات مشخصی در اختیار ثبت اعتبارات عامه قرار نگیرد؛ در حالیکه

- به اساس تقاضای افراد و شرکت ها جهت بدست آوردن درجه اعتباری، افراد و اشخاص بصورت داوطلبانه حاضر خواهند شد تا معلومات خویش را بگونه ای که ایجاب می نماید، در اختیار اداره معلومات اعتباری به غرض اخذ درجه خویتر قرار دهند.
- ثبت اعتبارات عامه و اداره معلومات اعتباری اساساً به نحوی وظایف اندکی متفاوت تر از هم را انجام می دهند. ثبت اعتبارات عامه مستقیماً معلومات را به هدف کمک به تقویت ثبات در نظام مالی جمع آوری نموده و برعلاوه بانک مرکزی آن را برای استفاده در اختیار مشترکین آن (بانکها) قرار می دهند، در حالیکه اداره معلومات اعتباری با علاوه نمودن ارزش افزوده، قرضه گیرنده گان را درجه اعتباری اعطا نموده و به گونه مستقیم در راستای تقویت ثبات اقتصادی و به ویژه به هدف کمک به نظارت کننده گان سکتور مالی فعالیت نمی نماید.
- ویژه گی مالکیت ثبت اعتبارات عامه باعث ضعف انگیزه بهبود کیفیت و نیز جامع بودن آمار و معلومات شده و این امر در کشورهای روبه انکشاف که نهادهای عامه نیز ضعیف و ناتوان بوده و از فساد رنج می برند، بیشتر محسوس و قابل تشویش می باشد. در

- حالیکه با افزایش تعداد ادارات معلومات اعتباری، افزایش رقابت باعث می شود تا کیفیت ارزش افزوده و یا درجه گذاری اعتباری بهبود یابد.
- موجودیت اداره معلومات اعتباری در صورت موجودیت ثبت اعتبارات عامه نیز می تواند مانند موجودیت بانک های تجارتي دولتی در کنار بانک های تجارتي خصوصی در اقتصاد یک کشور پنداشته شود که هر دو فعالیت های بانکی را انجام می دهند، اما با آن هم تفاوت های در نوآوری، مدیریت، کیفیت و سرعت عرضه خدمات و نظایر آن وجود می داشته باشد.
- موجودیت اداره معلومات اعتباری در کنار موجودیت ثبت اعتبارات عامه می تواند زمینه مناسب برای استخدام، سرمایه گذاری و تقویت سکتور خصوصی در عرصه های مختلف اقتصادی گردد.
- موجودیت اداره معلومات اعتباری در کنار موجودیت ثبت اعتبارات عامه می تواند که تأثیرات سیاست های نادرست دولت را در قبال گسترش قرضه به دلائل سیاسی و یا استفاده ناموجه از معلومات اعتباری مخالفین سیاسی، و یا هم ارائه معلومات غیر دقیق، کاهش دهد. □

نگاهی بر فراهم آوری تسهیلات نظام بانکی افغانستان طی سال مالی ۱۳۹۵

بعد از سال ۱۳۸۰ و تصویب قانون اساسی و به تعقیب آن تصویب قانون د افغانستان بانک و قانون بانکداری افغانستان، نظام بانکی کشور صفحه جدیدی را باز کرد. بانک‌های یکی پی دیگر از د افغانستان بانک که بانک مرکزی کشور ما میباشد جواز فعالیت اخذ نموده و در پرتو قانون بانکداری افغانستان فعالیت های مختلف را چون اجرای قرضه به متشبثین در بخش های زراعت، مالداري، توليدات، خدمات، ترانسپورت، صحت، تجارت، اجرای معاشات کارمندان دولت و همچنان متقاعدین، پذیرش سپرده های مردم، افتتاح حسابات میعادی، جاری و پس انداز به مشتریان، انتقال پول از یک جا به جای دیگر توسط شبکه ویسترن یونین و دیگر شبکه ها آغاز کردند. در حال حاضر نظام بانکی افغانستان شامل

۱۵ بانک، بوده که منجمله سه بانک دولتی، نه بانک خصوصی و متباقی سه بانک دیگر فروع بانک های خارجی می باشد که تعدادی از نماینده گی های آنها فعالیت های کامل و تعدادی هم فعالیت های محدود را در سایر نقاط کشور به مردم ارائه می نمایند. مجموع تسهیلات فراهم شده از طریق نظام بانکی کشور به مردم طی سال مالی ۱۳۹۵ شامل ۴۳۴،۳۳۸ مورد می شود که نماینده گی با خدمات کامل به تعداد ۲۰۳، نمایندگی با خدمات محدود ۲۱۴، ماشین های خودکار صرافی و سایر تسهیلات بوده که در شهر کابل و ولایات کشور قابل دسترس میباشد. طی این مدت، کارت بدهی (دبت کارت، کارت اعتبار (کریدت کارت)، کارت ای تی ام، ویب سرفر کارت و کارت های

پیش پرداخت نیز قابل دسترس بوده و سهولت های زیادی را به مردم ما فراهم نموده است. طی سال مالی ۱۳۹۵، توزیع قروض نیز در سایر ولایات به سکتورهای مختلف صورت گرفته که در مجموع تعداد استفاده کننده گان قروض نظام بانکی (مقروضین) به ۵۹،۳۷۸ میرسد و مردم هم نسبت به اعتمادی که به نظام بانکی کشور دارند، سپرده های خویش را در بانک ها گذاشته اند. در اینجا جهت معلومات مزید علاقمندان مجله بانک تعداد نماینده گی ها، ماشین های خودکار صرافی، تعداد استفاده کننده گان کارت های بدهی و اعتباری، استفاده کننده گان کارت های ای تی ام و سایر تسهیلات نظام بانکی کشور در جدول ذیل نشان میدهم.

»

تعداد	تسهيلات
203	نماینده گي با خدمات کامل
214	نماینده گي با خدمات محدود
214	ماشین های خودکار صرافي (نوع ۲۲)
89	سایر تسهیلات (نوع ۲۵، ۲۴، ۲۱)
319	محلات فروش (نوع ۲۳)
1039۰	مجموعه
249,068	کارت بدهی (دبت کارت)
2,151	کارت اعتباری (کریڈت کارت)
174,030	کارت ای تی ایم (ATM)
7,681	ویب سرفر کارت
2,408	کارت پیش پرداخت
434,338	مجموعه
15	بانکها
59,378	مقروضین
3,591,580	امانات گذاران
19,118	سایر مشتریان

توضیح بیشتر بعضی اصطلاحات مهم
مندرج این گزارش: □

سهولت نوع ۲۱: واحدی که صلاحیت طی مراحل ابتدائی
قرضه را داشته، اما صلاحیت پرداخت را ندارد،

سهولت نوع ۲۴: واحدی که فقط صلاحیت تادیه پول نقد را
داشته، مانند پرداخت معاشات کارمندان دولتی و غیر دولتی
و یا سایر تادیات نقدی برای مشتریان بانک،

سهولت نوع ۲۵: واحدی که صرف صلاحیت دریافت پول
نقد را از عامه به شکل امانات در حسابات مختلف اشخاص
حکمی و حقیقی (معمولاً سفارت خانه ها، هتل ها و غیره)
و صدور رسید جهت دریافت پول نقد.

سهولت نوع ۲۳: شبکه های خدماتی در فروشگاه ها (تنها
مصارف را وضع نموده، اما صلاحیت پس انداز را ندارند.

یما عقیف

منابع: گزارش چگونگی تسهیلات نظام بانکی، آمریت

عمومی نظارت امور مالی

راپور سالانه ۱۳۹۴ د افغانستان بانک

همچنان تعداد کارت های بدهی در سال مالی
۱۳۹۴ به تعداد ۱۷۹،۸۰۹ میرسید که این رقم
در سال مالی ۱۳۹۵ به ۲۴۹،۰۶۸ رسیده است.
البته باید گفت که نظر به سال ۱۳۹۴ در
مجموع به تعداد فعالیت و خدمات بانکی در
سایر نقاط کشور افزوده شده است که این
موضوع یک دستاورد خوب برای نظام بانکی
افغانستان بشمار میرود.

در اخیر می توان گفت که در مجموع
تمام بانک های کارگذار در افغانستان
خدمات مختلف را به سطح ملی و بین
المللی انجام میدهند که تعدادی از تجار،
متشبین و عامه مردم از مزایای بانکداری
در کشور مستفید شده اند. امیدواریم تا با
گذشت زمان خدمات بانکی در همه نقاط
کشور توسعه بیشتر یافته و همه مردم از
مزایای آن برخوردار گردند.

اگر روند فراهم آوری تسهیلات در نظام
بانکی را بگونه مقایسوی بین سال های
۱۳۹۴ و ۱۳۹۵ به بحث بیگیریم، دیده
میشود که نظام بانکی کشور در امر فراهم
آوری تسهیلات در مسیر مثبت قرار داشته
و ارائه سهولت های لازم برای مشتریان
روبه افزایش بوده است، طوریکه: نماینده
گی بانک ها با خدمات کامل در سال مالی
۱۳۹۴ به تعداد ۱۹۶، نماینده گي با
خدمات محدود ۲۱۴، ماشین های خود
کار صرافي به تعداد ۱۷۴ میرسید، در
حالی که این ارقام برای سال مالی ۱۳۹۵
بالترب ۲۰۳ نمایندگی با خدمات کامل،
۲۱۴ نمایندگی با خدمات محدود و ماشین
های خودکار صرافي به ۲۱۴ به ثبت
رسیده که نشاندهنده افزایش قابل توجه
است.

د اوپیک سازمان (OPEC) پیژندنه او د رامنځته کیدلو مراحل

عبداللہ بیدار
د ټولو ناظر اداره
آډیټ سوپروایزر

پنځه (۵) سنټه تر پنځویش (۲۵) سنټه فی بیلر او د منځنی ختیځ د نفتو بیې یې اتلس (۱۸) سنټه فی بیلر راټیټی کړی. د دې عمل د مخنیوي په خاطر د عربي نفتو تولیدونکو هېوادونو لمری غونډه د مصر په پلازمینه قاهره کې وکړه او یو تړون یې تصویب کړ چې هغې کې یې د نفتو شرکتونه دې ته رابللی وو چې مخکې له دې چې په یوازیتوب سره د تیلو د بیو په اړه کوم گام پورته کړي باید د تولیدونکو هېوادونو سره مشوره وکړي. په دې غونډه کې یې د نفتو د مشورې کمیسیون Oil Consultation Commission) د جوړیدو په اړه هم یو تړون وکړ، خو سره له دې هم په ۱۹۶۰ میلادي کال د اگست په میاشت کې د نفت شرکتونه د منځنی ختیځ د نفت بیې نورې هم

۱۹۶۹ میلادي کال کې، ایکوادور په ۱۹۷۳ میلادي کال کې غړیتوب ترلاسه کړ، خو په دسمبر ۱۹۹۲ میلادي کال کې د خپل غړیتوب څخه لاس په سر شو او په اکتوبر ۲۰۰۷ میلادي کال کې یې خپل غړیتوب دویم ځل لپاره بیرته ترلاسه کړ.

ګوبند هېواد په ۱۹۷۵ میلادي کال کې د اوپیک سازمان غړیتوب ترلاسه کړ چې دې هېواد هم په ۱۹۹۵ میلادي کال کې د خپل غړیتوب څخه تیر شو او په ۲۰۱۶ میلادي کال کې په دویم ځل خپل غړیتوب د دې سازمان سره واخیست، او د انګولا هېواد په ۲۰۰۷ میلادي کال کې د دې سازمان غړی شو.

د اوپیک سازمان تاسیس او موقعیت:

د اوپیک سازمان لپاره لمری هلې ځلې په کال ۱۹۴۹ میلادي کال کې هغه مهال پیل شوی چې وینزویلا هېواد د ایران، عراق، کویت او سعودي عربستان هېوادونو سره په تماس کې شو او د نفتو په اړه د نظریاتو د تبادلې، همکارۍ او نږدې او دوامداره خبرو اترو لپاره د لارو او چارو د پلټنې غوښتنه یې وکړه. مګر د دې همکارۍ اړتیا هغه وخت نوره هم جوته شوه کله چې په ۱۹۵۹ میلادي کال کې د نفتو شرکتونو په یو اړخیز توګه د وینزویلا د نفتو بیې د

اوپیک (OPEC) د انګلیسي ژبې د څلور تورو څخه جوړ شوی چې معنا یې د نفتو صادرونکو هېوادونو سازمان یعنی (Organization of Petroleum Exporting Countries) ده.

د اوپیک سازمان د نفتو صادرونکو مخ پر وده هېوادونو یو نړیوال سازمان دی او د یو کارتل (د شرکتونو یو ځای کیدنه یا انحصار) بڼه لری چې د خپلو غړو هېوادونو د نفتو د تولید او صادلولو پالیسي گمانی ترتیب او تنظیموي. د اوپیک سازمان په ۱۹۶۰ میلادي کال کې د پنځه هېوادونو (عراق، ایران، سعودي عربستان، کویت او وینزویلا) تر منځ جوړ شو، وروسته ۹ نورو هېوادونو په کې په ترتیب سره غړیتوب ترلاسه کړل چې دا هېوادونه عبارت دی له قطر هېواد په ۱۹۶۱ میلادي کال کې، اندونیزیا په ۱۹۶۲ میلادي کال کې، چې دې هېواد په ۲۰۰۹ میلادي کال کې د خپل غړیتوب څخه تیر شو او د ۲۰۱۶ میلادي کال د جنوري د دویمې ځل لپاره غړیتوب واخیست او بیا هم د ۲۰۱۶ کال په نومبر کې د دویم ځل لپاره د خپل غړیتوب څخه تیر شو. لیبیا په ۱۹۶۲ میلادي کال کې، متحده عربي امارات په ۱۹۶۷ میلادي کال کې، الجیریا په

راتیځې کړی.

وروسته په همدې کال د سېپتمبر په میاشت د عراق حکومت د ایران، کویت، سعودي عربستان او وینزیویلا حکومتونه راوغوښتل چې په بغداد کې د دغه هېوادونو د نفتو د بېو د راتیځیدلو په اړه سره خبرې اترې وکړي. په پایل کې د سېپتمبر د ۱۰ څخه تر ۱۴، ۱۹۶۰ میلادي کال کې په بغداد کې یوه غونډه جوړه شوه چې په کې ایران، عراق، کویت، سعودي عربستان او وینزیولا هېوادونو نمایندګانو ګډون وکړ، همدغه غونډه وه چې اوپیک سازمان یې د یو دایمي بین الدول سازمان په توګه تاسیس کړ او په ۶ د نومبر ۱۹۶۲ میلادي کال کې راجسټر شو.

په دویم کنفرانس کې داسې پریکړه وشوه چې د OPEC مرکزي دفتر باید د سویس هېواد په پلازمینه جینوا کې جوړ شي چې همداسې وشو او په ۱۹۶۱ میلادي کال د مې په میاشت کې د OPEC سازمان د مدیره هیئت (Board of Governors) لمری غونډه جوړه شوه چې د غونډې ګډون والو په موافقې سره د OPEC مرکزي دفتر په جینوا کې جوړ شو، خو وروسته په ۱۹۶۵ میلادي کال د اپریل په میاشت کې د OPEC په کنفرانس کې داسې پریکړه وشوه چې مرکزي دفتر باید د

اتریش دولت ویانا ښار ته انتقال شي. په دې سلسله کې د اتریش دولت سر د بریالیو خبرو اترو وروسته د کوربه توب تړون د اتریش دولت د بهرنیو چارو وزیر Dr. Bronu Kreisky او د OPEC د هغه وخت عمومي منشي اشرف لطیفی لخوا امضا شو.

د اوپیک (OPEC) سازمان موخې: د غړو هېوادونو د نفتو پالیسیو هماهنگول په انفرادي او ډله ایز توګه د هغوی د ګټو د تحفظ لپاره د لارو چارو او وسایلو ټاکل او په ګوته کول د اوپیک د عمده موخو څخه دي. د دې تر څنګ د اوپیک سازمان هڅه کوی چې د نفتو په نړیوال بازار کې مضر او غیر اړین نوسانات د له منځه وړولو لپاره لارې چارې او وسایل په ښه او ولټوی او د دې ترڅنګ د نفتو د بېو استحکام باوري کړي. اوپیک سازمان هر وخت د غړو هېوادونو ګټو ته ارزښت ورکوی او هم د هغوی لپاره د منظم او ثابت عاید تر لاسه کولو ته ارزښت ورکوي همدارنګه د نفتو مصرفونکو هېوادونو لپاره مناسبه اقتصادي او دوامداره عرضه او د نفتو صنعت کې پانګه اچونکو وګړو او هېوادونو ته د هغوی د پانګې اچونې په بدل کې مناسبه ګټه ورکول کيږي.

د اوپیک سازمان د غړو هېوادونو د مشرانو او رهبرانو دویمه غونډه په ۲۰۰۰

میلادي کال کې د وینزیولا په کراکس ښار کې وشوه او دویمه رسمی غونډه اعلامیه یې ومنله چې په دغه رسمی اعلامیه کې ولیدل شول چې غړی هېوادونو خپل تعهدات د سازمان د اهدافو د لارښوونې سره سم دویم ځلی تصدیق او برابر کړل، د دې لپاره چې د نفتو په نړیوال بازار کې یو دوامداره نظم او استحکام، مناسب نرخونه او د پانګه اچونکو لپاره مناسب عاید تر لاسه کولو لپاره ښه زمینه رامنځته کړي په دې غونډه کې یې په راتلونکي کې د نفتو په زیاتیدونکي رول او ارزښت ارزیابي وکړه او هم یې د نفتو د عرضې او تقاضا د تامین او شفافیت تر منځ قوی اړیکو باندې تاکید وکړ او هم یې د انرژۍ عرضه د اقتصادي پرمختیا او محیطي هماهنگۍ سره د برابرولو په اړتیا باندې زور او فشار راوړ او دا دې لپاره وو چې په پرمختیايي هېوادونو کې فقر او بیوزلي مخه ونیسي او اقتصادي پرمختیا چټکه کړي. ■

1. <https://en.wikipedia.org/wiki/OPEC>
2. http://www.opec.org/opec_web/en/about_us/24.htm
3. https://www.google.com.af/?gws_rd=cr,ssl&ei=Mx3qWNatLcq7UZumnIgP#q=opec+history&spf=68
4. https://www.google.com.af/?gws_rd=cr,ssl&ei=Mx3qWNatLcq7UZumnIgP#q=opec+member+countries&spf=583

»

ورکشاپ آموزشی روی اهداف و وظایف د افغانستان بانک در زون غرب د افغانستان بانک راه اندازی شد

ورکشاپ آموزشی یک روزه در مورد اهداف، وظایف و حفظ و نگهداشت پول افغانی از سوی دفتر ساحوی زون غرب د افغانستان بانک برای شماری از محصلین، عرضه کننده گان خدمات پولی و صرافان بتاريخ ۲۷ حمل ۱۳۹۶ در مرکز آموزش و رشد کارمندان دفتر ساحوی زون غرب راه اندازی شد.

افغانی و ترویج هر چه بیشتر استفاده از افغانی در معاملات داد و ستد همکاری نموده و از پروسه ترویج پول ملی در عمل حمایت نمایند. باید یاد آور شد که پیش از این، زون های شرق و جنوب غرب د افغانستان بانک نیز این چنین ورکشاپ ها را راه اندازی نموده اند.

اقدامات لازم را انجام دهند. در عین حال، عبدالناصر قریشی اقتصاددان زون غرب که جریان ورکشاپ را برای اشتراک کننده گان ارائه میکرد گفت که یکی از وظایف د افغانستان بانک چاپ بانکوتهای افغانی و ضرب مسکوکات است. محترم قریشی نشر و مراقبت از بانکونها را جزوی مسئولیت های د افغانستان بانک خوانده، اما از مردم نیز تقاضا نمود تا در امر حفظ و نگهداشت

انور شاه یوسفی آمر زون غرب د افغانستان بانک در ابتدای محفل راه اندازی این چنین ورکشاپ ها را برای آگاهی دهی اقشار مختلف جامعه اعم از شاگردان مکاتب، محصلین و عرضه کننده گان خدمات پولی در کشور مفید خوانده گفت که دفاتر ساحوی زون های د افغانستان بانک همواره تلاش نموده تا در حیطه صلاحیت ها و وظایف شان در جهت روشنگری اذهان عامه

مختصری بر وابستگی اقتصادی

محبوب الله شریفی

مسئول خطرات آمریت عملیات بازار

داخلی تأمین نماید، دچار کسر بودجه نیز بوده و نیازمند کمک های مالی بین المللی میباشد. وابستگی، وضعیت مشروط کننده ای است که در آن اقتصادهای یک گروه از کشورها ذریعه گسترش و توسعه اقتصاد گروهی دیگر، مشروط می شوند. به هر اندازه که وابستگی یک کشور بیشتر باشد، باید در انتظار سطوح بالاتری از کشمکش های سیاسی نیز باشد. یعنی این فرضیه که وابستگی اثر مستقیم و مثبت روی کشمکش سیاسی شورش در کشورهای جهان سوم دارد.

وابستگی اقتصادی در یک کشور عوامل متعدد دارد که عمده ترین آن قرار ذیل است:

در برخی کشورهای جهان سوم دیده میشود که اعتراضات مردمی به سرعت شکل آشوب و شورش سیاسی به خود می گیرند و این نوع وقایع همراه با کودتا، به امور عادی در صحنه سیاسی آن کشورها تبدیل شده اند. این گونه واقعات در کشور های پیشرفته تقریباً کمتر به نظر می خورند. جوامع پیشرفته چنین تنش های سیاسی را از راه های مسالمت آمیز حل مینمایند و در مقایسه با آنها کشورهای عمدتاً از جهان سوم نیز وجود دارند که به صورت مداوم دستخوش شورش، آشوب، کودتا و دیگر حوادث سیاسی خشونت بار هستند و نظام های سیاسی حاکم بر آنها از حل و فصل تنش های جدی در جامعه شان ناتوان مانده اند.

بسیاری از محققان تأکید نموده اند که میزان وابستگی اقتصادی عاملی مهم و تأثیرگذار بر افزایش تنش های سیاسی در کشورهای در حال توسعه جهان سوم است. یکی از معضله های بزرگ یک کشور وابستگی اقتصادی است، زمانی که کشور نتواند مصارف اش را از منابع

پس از جنگ جهانی دوم، ظهور کشورهای تازه استقلال یافته و تغییرات وسیع و رشد اقتصادی، اجتماعی در بسیاری از این کشورها و سایر کشورهای جهان سوم که با بروز انواع خشونت های گسترده از قبیل آشوب ها، کودتاها، ترورها، شورش ها، جنگ های داخلی و انقلاب ها مقارن شده بود، توجه جدی دانشمندان و محققان علوم اجتماعی و سیاسی را به این دسته از کشورها جلب نمود. پس از چندین دهه تحقیق توسط پژوهشگران جامعه شناسی و علوم سیاسی و دستیابی به مجموعه ای هماهنگ از یافته ها، ظاهراً هیچ گونه تردیدی وجود نداشت که کشورهای عقب مانده جهان سوم بیش از کشورهای توسعه یافته صنعتی درگیر کشمکش های سیاسی خشونت بار بوده اند. در حقیقت، از هر شاخص و اندازه ای که برای تشخیص تنش های سیاسی استفاده کنیم، درمی یابیم که تفاوت های چشمگیری برحسب نوع و شدت تنش های سیاسی بین کشورهای جهان سوم و کشورهای پیشرفته صنعتی وجود دارد. بطور مثال،

«

- پائین بودن تولیدات داخلی
- کسر بودجه

- عدم استفاده از منابع طبیعی
- فقر و بیسودی
- عدم سیستم شفاف جمع‌آوری مالیات

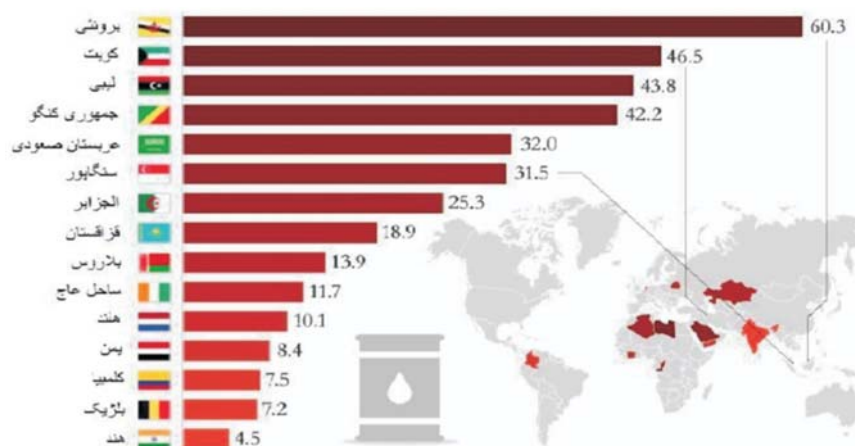
- فساد اداری و عدم رعایت قانون
- عدم استفاده از منابع داخلی
- نبود سیستم مالی کارا و مؤثر
- عدم گزینش کادرهای متخصص
- موجودیت تروریزم و قاچاق
- موجودیت سیستم سیاسی

یک تعداد از کشورها، به ویژه کشورهایی که بیشترین کمک‌های جهانی را دریافت کرده‌اند، از جمله وابسته ترین کشورهای جهان به کمک‌های مالی جهانی می‌باشند. چنین کشورها تنها چشم به راه کمک‌های خارجی بوده تا از آن طریق مخارج خود را انجام دهند و این کشورها از تلاش در

راستای انجام اصلاحات ساختاری و رسیدن به خود کفائی باز مانده اند.

وابستگی اقتصاد به نفت: از آنجا که نفت از جمله عوامل بسیار مهم در توسعه اقتصادی تعدادی از کشورها بشمار می‌رود، خواستم مروری بر چند کشوری داشته باشم که اقتصادشان بیشتر وابسته به نفت است.

گراف ذیل نشاندهنده آن عده از کشورهاییست که اقتصادشان وابستگی زیادی به نفت دارد. این کشورها در سال ۲۰۱۸ درجه بندی شده و با یکدیگر از لحاظ فیصدی تولید ناخالص داخلی مقایسه و پیش بینی گردیده اند. عربستان جزء پنج کشور اول است که ۳۲ درصد از GDP این کشور در سال ۲۰۱۸ از پول نفت خواهد بود. نظر به پیش بینی تا سال ۲۰۱۸ وابستگی درآمد دولت ایران به نفت کم خواهد شد و این کشور به صادرات غیرنفتی تمرکز می‌کند.

وابستگی اقتصاد افغانستان: افغانستان یکی از کشورهاییست که اقتصاد آن عمدتاً وابسته به کمک‌های جامعه جهانی بوده و در تلاش برنامه‌های مؤثر برای کاهش این وابستگی می‌باشد. افغانستان طی یک و نیم دهه گذشته نرخ رشد اقتصادی بالایی را تجربه کرده است. قبل از بمیان آمدن حکومت وحدت ملی به طور اوسط، نرخ رشد اقتصادی افغانستان ۱۰ درصد بوده که قسمت زیادی از نرخ رشد اقتصادی بلند افغانستان به صورت مستقیم و غیرمستقیم وابسته به کمک‌های جامعه جهانی و مصارف نیروهای نظامی خارجی در کشور بوده است.

بر اساس آمارهای موجود از سال ۲۰۰۳ تا سال ۲۰۱۵ در مجموع حدود ۹ میلیارد و ۳۰۰ میلیون دالر توسط بخش خصوصی در افغانستان سرمایه‌گذاری شده است. این سرمایه‌گذاری‌ها که در بخش‌های مختلف صورت گرفته است، افغانستان را از وابستگی‌های مالی‌رهای خواهد بخشید.

افتتاح خط آهن آقینه و سایر خطوط آهن در تعدادی از نقاط کشور با کشورهای همسایه، زمینه تجارت بیشتر و سریع تر و سهولت برای تجار افغان

ایجاد خواهد کرد و بدیل خوبی با تعدادی دیگر از بنادر که افغانستان و تجار این کشور همواره با آن به مشکل مواجه اند، خواهد بود. این خطوط آهن سهولت های را در صدور و توريد اموال تجارتي از کشورهای آسیای میانه، اروپا، امارات متحده عربي، ایران و چین به همراه خواهد داشت. افتتاح این خطوط نیز به تجارت افغانستان کمک کرده و در نتیجه عواید زیادی را نصیب کشور خواهد ساخت که به اقتصاد وابسته کشور کمک بیشتر خواهد کرد.

سرمایه گذاری های مشترک اقتصادی در بندر استراتژیک چابهار گامی دیگر برای رهائی از وابستگی اقتصادی کشور است. دست یابی سه کشور افغانستان، ایران و هندوستان به بندر چابهار گام و فرصت بی نظیری در داد و ستد های اقتصادی و تجاری محسوب می گردد. اهمیت این بندر راهبردی برای اقتصاد و امنیت اقتصادی کشور، یک فرصت استثنائی بوده و به اقتصاد کشور یک گام امید بخش در راستای تغییر مسیر اقتصاد افغانستان به سمت ترقی، رفاه و آسایش مردم بشمار میرود. سرمایه گذاری های مشترک در این بندر، زمینه کار را برای شهروندان کشور مساعد ساخته و

تسهیلاتی از قبیل تأسیس نماینده گی بانک های خصوصی جهت معاملات تجارتي و ایجاد خطوط هوایی میان کابل- چابهار- دبی از موضوعاتی بوده که پیش از این، از سوی هیئت های مذاکره کننده سه کشور مورد بحث قرار گرفته است.

افغانستان با موقعیت جغرافیای اقتصادی که دارد، جهت رهایی از وابستگی های اقتصادی دارای یک سلسله فرصت ها و چالش ها نیز می باشد که آنها را قرار ذیل بر می شماریم:

فرصت ها:

- استخراج معادن از قبیل معدن مس عینک، معدن آهن حاجی گک، معدن لاجورد، یورانیم و غیره
- استخراج مواد نفتی در شمال کشور بشکل فنی توسط افراد مسلکی
- تقویه سکتور زراعت با تکنالوژی جدید
- آماده سازی زمینه ها برای جلب سرمایه گذاران خارجی
- جذب سیاحان خارجی از طریق معرفی ساحات سیاحتی کشور
- حمایت و گزینش افراد متخصص در سکتورهای اقتصادی

چالش ها:

- عدم دسترسی به ماشین آلات پیشرفته
 - نبود افراد متخصص و مسلکی در استخراج معادن
 - مشکلات امنیتی در بعضی از نقاط کشور
 - موجودیت افراد غیر مسئول در ساحاتیکه معادن در آن وجود دارد
- افغانستان جهت رهائی از وابستگی اقتصادی بخصوص کمک های جامعه جهانی میتواند بدیل های خوبی داشته باشد، سرمایه گذاری در بخش معادن، سنگ های قیمتی، سکتور زراعت، استفاده از انرژی آبی و آفتابی و تقویت صنایع داخلی برای کاهش وابستگی بسیار مؤثر هستند. استفاده از ماشین آلات و تکنالوژی پیشرفته و استخدام افراد مسلکی و متخصص در تمام عرصه های اقتصادی باعث رشد صنایع داخلی گردیده و اقتصاد کشور را به سوی ترقی و پیشرفت حرکت خواهد داد. □

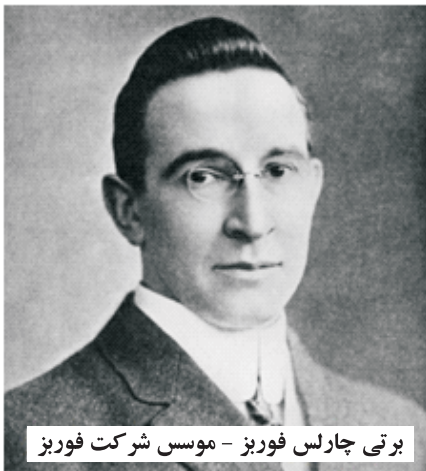
منابع:

1. <http://jsi-isa.ir>
2. <http://da.azadiradio.com>
3. <http://middleeastpress.com>
4. <http://www.jahanesanat.ir>

فوربز،

در آستانه صد سالگی

احمد مصطفی فروتن / سوبروایزر اداره ناظر کل

برتی چارلس فوربز - مؤسس شرکت فوربز

میلیاردرهای جهان

• The World's Most Powerful People یا قدرتمند

ترین چهره های جهان

• Forbes Celebrity 100 یا

پر درآمدترین ستاره های جهان

• The World's 100 Most Powerful Women یا قدرتمند

ترین زنان جهان

قابل ذکر است که فهرست یا لست

Forbes 500 در مجله و وبسایت

رسمی مزبور برای آخرین بار در سال

»

ایالات متحده امریکا واقع می باشد.

سردبیر مجله فوربز و مدیر عامل شرکت

فوربز، آقای Steve Forbes نواسه

مؤسس شرکت یادشده بوده که سمت

مذکور را از سال ۱۹۹۰ میلادی الی اکنون

بعده دارد. همچنان از سال ۲۰۱۰ میلادی

به این طرف آقای Michael S.

Perlis به صفت رئیس و مدیر عامل

Forbes Media LLC ایفای وظیفه

می نماید.

مجله فوربز به منظور نشر مقالات (لست و

رده بندی ها) در مورد سرمایه دارترین

افراد و شرکت ها حایز شهرت جهانی

بوده که معروف ترین آنها قرار آتی اند:

• Forbes 400 یا چهارصد سرمایه دار

ترین افراد ایالات متحده امریکا

• Forbes 500 یا پنجصد شرکت

برتر امریکایی

• Forbes Global 2000 یا دو هزار

شرکت برتر سهامی عام در جهان

• The World's Billionaires یا

شرکت رسانه ای و مجله مشهور امریکایی

و جهانی فوربز (Forbes) در سال ۱۹۱۷

میلادی توسط آقای Bertie Charles

Forbes نویسنده و روزنامه نگار

امریکایی اسکاتلندی تبار تأسیس شد.

نامبرده از جمله کارشناسان مالی و

اقتصادی برجسته وقت در جهان محسوب

میگردد.

نخستین شماره مجله فوربز بتاريخ ۱۵

سپتمبر ۱۹۱۷ به چاپ رفت و در حال

حاضر در هر دو هفته یکبار نشرات دارد و

توانسته جایگاه ویژه ای در میان سایر مجله

های اقتصادی جهان چون (Fortune) و

(Bloomberg Businessweek) که

از جمله رقبای اصلی مجله مذکور نیز به

شمار میروند، داشته باشد. مجله مزبور

عموماً در بخش های مالی، اقتصادی،

صنعت، تکنالوژی معلوماتی، سرمایه

گذاری، بازاریابی و غیره مقاله های را به

نشر میرساند. دفتر مرکزی شرکت فوربز

در ایالت نیو جرسی New Jersey

سالانه به نشر میرسد که به این اساس مجله فوربز در سال روان صد ساله می‌شود. در اینجا قسمتی از معلومات ارائه شده در مجله فوربز برای سال ۲۰۱۷ را که در رابطه به ثروتمندترین افراد جهان اعم از مردان، جوانان و زنان می‌باشد خدمت خواننده گان مجله بانک نشریه د افغانستان بانک ارائه می‌نمائیم:

شرکت سهامی برای شمولیت در فهرست Forbes 2000 نقش بسزای دارند. یکی دیگر از فهرست های معروف فوربز، فهرست میلیاردرهای جهان (The Billionaires World's) می‌باشد که در آن اساس رتبه بندی، ارزش خالص سرمایه افراد ثروتمند می‌باشد. لست نامبرده از سال ۱۹۸۷ در مجله Forbes بطور

۲۰۰۳ میلادی به نشر رسید و بعوض آن لست Forbes Global 2000 همه ساله به نشر میرسد که تفاوت بارز، شمولیت شرکت های بزرگ غیر امریکایی در لست ۲۰۰۰ شرکت های بزرگ عمومی (سهامی عام) در سطح جهان می‌باشد. معیارهای عمده چون فروشات، ارزش در بازار، فایده و سرمایه

ثروتمند ترین افراد جهان - ۲۰۱۷ (The World's Billionaires)

رتبه	اسم	سرمایه خالص (میلیارد دالر امریکایی)	منبع ثروت	کشور (شهروندی)
1	بیل گیتس	86	مایکروسافت	ایالات متحده امریکا
2	وارن بفت	75.6	بیرکشیر هتاوی	ایالات متحده امریکا
3	جیف بیزاس	72.8	امزون . کام	ایالات متحده امریکا
4	امانشیا اروتیگا	71.3	زارا	هسپانیا
5	مارک زکربیرگ	56	فیس بوک	ایالات متحده امریکا

جوانترین ثروتمندان جهان - ۲۰۱۷

رتبه	اسم	سرمایه خالص (میلیارد دالر امریکایی)	مقام در لست افراد ثروتمند جهان	منبع ثروت	سن	جنسیت	کشور (شهروندی)
1	الکساندرا اندریسن	1.2	1678	سرمایه گذاری های مختلف	20	زن	ناروی
2	کاترینا اندریسن	1.2	1678	سرمایه گذاری های مختلف	21	زن	ناروی
3	گستیف مگنار ویتزوی	1.6	1290	فارم ماهی	23	مرد	ناروی
4	ایوان اسپیجل	4	441	اسنپ چت	26	مرد	ایالات متحده امریکا
5	جان کالیسون	1.1	1795	استرایپ	26	مرد	ایرلند

زنان ثروتمند جهان					
رتبه	اسم	سرمایه خالص (میلیارد دالر امریکایی)	مقام در لست افراد ثروتمند جهان	منبع ثروت	کشور (شهر وندی)
1	لیلیان بیتنکورت	39.5	14	لاوریل	فرانسه
2	الیس والتون	33.8	17	وال-مارت	ایالات متحده امریکا
3	جکوبیلین مارس	27	26	مارس اینک	ایالات متحده امریکا
4	ماریا فرانکا فسیلو	25.2	29	چاکلیت و نیتلا	ایتالیا
5	ساسن کلاتن	20.4	38	دارو سازی و بی ام دبلیو	آلمان

دانستنی ها:

- رتب و آمار لست های مزبور در مارچ ۲۰۱۷ میلادی در وبسایت رسمی و مجله فوربز به نشر رسید.
- خانم Alexandra و Katharina با هم خواهر بوده و فرزندان Johan H. Andresen jr. مالک شرکت نروژی FERD می باشند.
- آقای Spiegel و Murphy، هر دو فارغ التحصیل پوهنتون ستنفورد در ایالات متحده امریکا بوده و در سال ۲۰۱۱ میلادی شرکت Snapchat را تأسیس نمودند.
- مارک زوکربرگ بنیانگذار فیسبوک، با داشتن ۳۲ سال عمر، مقام ۱۳ ام را در لست جوانترین ثروتمندان جهان دارد.
- خانم Alice Walton دختر آقای Sam Walton مؤسس فروشگاه های زنجیره ای مواد غذایی، سوپر مارکت ها و هایپر مارکت ها تحت نام Wal-Mart میباشد.
- آقای بیل گیتس با احراز مقام اول برای چهار سال متوالی، ثروتمند ترین فرد

جهان نظر به فهرست میلیاردرهای سال

- فوربز در جهان شناخته شده، هکذا موصوف در ۲۳ سال اخیر توانسته ۱۸ مرتبه به مقام مزبور نایل گردد.
- ایالات متحده امریکا با (۵۶۵ تن)، چین با (۳۱۹ تن)، آلمان با (۱۱۴ تن) و هندوستان با (۱۰۱ تن) توانسته اند که مقام های اول تا چهارم را با داشتن بیشترین میلیاردرهای جهان، کسب نمایند.
- آقای دونالد ترامپ، رئیس جمهور ایالات متحده امریکا با داشتن ثروت خالص به ارزش ۳.۵ میلیارد دالر امریکایی توانسته به مقام ۵۴۴ ام در لست ثروتمندان جهان سال ۲۰۱۷ دست یابد.
- لست میلیاردرهای جهان در سال ۲۰۱۷ شاهد افزایش ۲۳۳ تن نظر به سال ۲۰۱۶ میلادی بوده که بدین اساس در سال روان میلادی اسامی ۲۰۴۳ تن در لست متذکره درج گردیده است که افزایش ۱۳ درصدی را نشان میدهد.
- ثروت خالص افراد حضور یافته در

The World's لست

Billionaires بالغ بر ۷.۶۷ تریلیون دالر امریکایی گردیده، در حالیکه این رقم در سال ۲۰۱۶ به ۶.۴۸ تریلیون دالر امریکایی میرسید که افزایش مبلغ ۱.۱۹ تریلیون دالر امریکایی را در سال روان نشان میدهد. ■

مآخذ و برگردان:

- www.forbes.com
- https://www.britannica.com/topic/Forbes-magazine
- http://www.abc.net.au/news/2017-03-21/trump-drops-220-spots-on-forbes-billionaires-list/8372906
- http://www.dailymail.co.uk/news/article-4033370/Vladimir-Putin-named-world-s-powerful-person-Russian-leader-tops-Forbes-list-Donald-Trump-second-Merkel-third.html
- http://economicstimes.indiatimes.com/slideshows/people/forbes-2017-billionaires-list-is-out-and-there-are-101-indians-in-it/india-home-to-101-billionaires/slideshow/57753089.cms
- http://www.bbc.com/news/business-39332823

په د افغانستان بانک کې د وړتیا اصل په پام کې نیول کېږي

سم د معقول پولې او اسعاري سیاستونو طرحه کول، اقتصادي وده، د کورنیو بیو د ټیکاو تأمینول او د ملي پیسو د ارزښت ساتل د افغانستان بانک د پولې سیاست موخې وگڼلې او زیاته یې کړه چې د دې موخو د ترلاسه کولو لپاره تل هڅه شوې خو په د افغانستان بانک کې روڼ انده، د لوړو زده کړو درلودونکي او متخصص ځوانان وگمارل شي.

ورپسې د افغانستان بانک دویم مرستیال ښاغلي محمد قسیم رحيمي په دې غونډه کې د خبرو پر مهال وویل چې هیله لرم چې یاد اشخاص په خپلو پر له پسې هلو ځلو سره د بانکي نظام د لا ښه والي او اغیزناکۍ لپاره گټور واقع شي. نوموړي مالي خدمتونو ته د عامه لاسرسی پراختیا د رول په اړه یادونه وکړه او هر یو یې د خپلو دندو ارزښت ته متوجې کړل.

د یادونې وړ ده چې په یادو غونډو کې د افغانستان بانک د لومړي او دویم مرستیال سربېره د افغانستان بانک د شعبو یو شمېر آمرینو هم گډون کړی ؤ.

ځاوند دی او له همدې کبله د افغانستان بانک د مشرتابه پلاوي لخوا تایید او په دې پست وگمارل شو. ښاغلي رحيمي د ښاغلي سادات لپاره د بریا د غوښتلو ترڅنګ له هغې وغوښتل چې د بانکي نظام د لا ښه والي لپاره خپله مسلکي او علمي پوهه وکاروي.

همدا ډول په بله غونډه چې د خدماتو د لوی آمر، د خدمتونو ته د عامه لاسرسی د مرستیال او د پولې سیاست د څېړنې او راپور ورکونې مرستیال د پیژندلو لپاره د ۱۳۹۶ کال د وري په ۱۹ نېټه جوړه شوې وه، په پیل کې د افغانستان بانک لومړي مرستیال ښاغلي واحدالله نوشیر د خبرو پر مهال وویل چې له اداري فساد سره مبارزه، حساب ورکول او د روڼتیا تأمینول د افغانستان بانک له اصلي ارزښتونو څخه گڼل کېږي چې د دې ارزښتونو په ترلاسه کولو کې د افغانستان بانک د هرې شعبې رول ډېر مهم او اغیزمن دی.

د غونډې په دوام کې د افغانستان بانک لومړي مرستیال د هېواد له حالاتو سره

د افغانستان بانک د دوو جلا غونډو په ترڅ کې د وړتیا د اصل په پام کې نیولو سره ښاغلي عزیز سادات چې د اقتصاد په څانګه کې د ډاکټرۍ په کچه لوړې زده کړې لري، د عامه اعتباراتو د ثبت د لوی آمر په توګه، ښاغلي رضوان الله مسکین د خدماتو د لوی آمر په توګه، ښاغلي عبدالمتین غفوري مالي خدمتونو ته د عامه لاسرسی د مرستیال په توګه او ښاغلي احمد خالد د پولې سیاست د لوی آمریت د څېړنې او راپور ورکونې د مرستیال په توګه وټاکل.

په هغه غونډه کې چې د عامه اعتباراتو د ثبت د لوی آمر د پیژندلو لپاره د ۱۳۹۶ کال د وري په ۶ نېټه جوړه شوې وه، د افغانستان بانک دویم مرستیال ښاغلي محمد قسیم رحيمي وویل چې د افغانستان بانک تل هڅه کېږي ده خو مهمو پښتونو لپاره د لوړو زده کړو لرونکي او کار پوهه اشخاص وگماري چې د هېواد د بانکي نظام د لا ښه کېدو لپاره کټوره واقع شي. له نیکه مرغه ښاغلي سادات د ټولو یاد شوو صفتونو

په پیر او پلور کې د ملي پیسو (افغانۍ) کارول، زمونږ ملي مسؤلیت او دنده ده

بانکوت‌های مندرس در زون مرکز د افغانستان بانک حریق گردید

پروژه حریق بانکوت‌های مندرس در ولسوالی ده سبز ولایت کابل در حضور داشت رسانه‌های ملی و بین‌المللی راه اندازی گردید که بطور مختصر گزارش آنها ارائه می‌گردد.

این پروژه ها طبق معمول با اشتراک نماینده‌گان شورای محترم ملی (مشرانو جرگه و ولسی جرگه)، نمایندگان وزارت های محترم مالیه و عدلیه جمهوری اسلامی افغانستان، نماینده ناظر کُل د افغانستان بانک، آمر عمومی عملیات بانکی، نماینده عملیات بانکی در امور نشر و مراقبت بانکوت ها، تحت ریاست محترم محمد قسیم رحیمی معاون دوم د افغانستان بانک به راه انداخته شد.

بتاریخ ۲۱ حمل بانکوت های مندرس جمع آوری شده که دارای انواعیه های ۱۰، ۲۰، ۵۰ و ۱۰۰ افغانیگی بود، جمعاً مبلغ ۳۶۰۰۰۰۰۰۰ افغانی را احتوا می‌کرد و شامل ۸۰۰۰ بندل میشد و همچنان بتاریخ ۲۹ حمل جمعاً ۱۳۷۳۷۵۰۰۰۰ افغانی که شامل ۸۵۵۰ بندل بانکوت های مندرس بود، در حضور رسانه های جمعی به کوره مخصوص انتقال و حریق گردید.

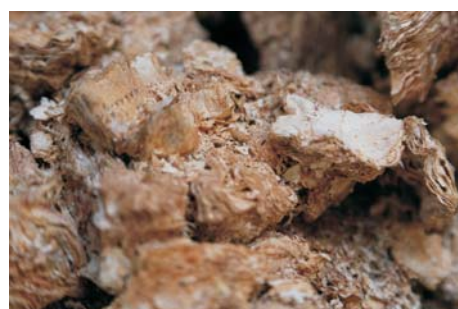
پول افغانی نشانه ای از هویت، افتخار و اقتدار ملی ماست. توجه به حفظ و نگهداشت آن حین داد و ستد وجیهه ملی هر افغان است. □

بیشتر وظیفه شهروندان هر کشور است. به هر اندازه ای که در حفظ و نگهداشت بانکوت ها توجه داشته باشیم، به همان اندازه به ثروت ملی خود افزوده ایم، زیرا از هزینه ای که قرار است به چاپ بانکوتها بکار رود، جلوگیری نموده ایم. اما مندرس شدن بانکوتها بالای کثرت استفاده در وقت معین آن تحقق پذیرفتنی بوده و بالاخره قابل تعویض با بانکوت‌های جدید می باشد که این امر نیز توسط بانک های مرکزی صورت می گیرد.

بانک‌های مرکزی بانکوت‌های مندرسی را که در جریان داد و ستد و معاملات تجاری مشکل ساز باشند، جمع آوری و آنرا از دوران خارج می سازند. جمع آوری و حریق بانکوت‌های مندرس در کشور ما نیز با در نظر داشت طرز العمل معین صورت می گیرد که شفافیت در پروژه جداً مد نظر گرفته شده و بانکوت های مندرس بعد از شمارش دقیق و بررسی از دوران پولی خارج و حریق می گردند.

بانکوت‌های مندرس به طور مداوم از جانب نمایندگی های د افغانستان بانک و بانک های تجاری جمع آوری و بلاوقفه پروژه حریق آن توسط د افغانستان بانک با حضور داشت هیئت موظف در سایر زون های د افغانستان بانک عملی می گردد.

بتاریخ های ۲۱ و ۲۹ حمل ۱۳۹۶ طی دو

یکی از وظایف بانک های مرکزی چاپ و نشر بانکوت ها منطبق به وضعیت اقتصادی کشور با در نظر داشت سیاست های معقول پولی می باشد. مراقبت از بانکوت ها و مسکوکات، حفظ و نگهداشت درست آن حین داد و ستد و جلوگیری از مندرس شدن زود هنگام آن

پولنډ له روسيې نه د طبيعي گازو د وارداتو کمول خپري

وری ۱۷، ۱۳۹۶

د پولنډ د صدراعظم مرستیال له روسيې نه د طبيعي گازو د وارداتو کمول خپري. د پولنډ د صدراعظم مرستیال متیوش موره ویکي «Mateusz Morawiecki» چې هم مهاله د اقتصادي پراختیا وزارت هم مخته وړي ویلي خو ورځې مخکې یې د امریکا متحده ایالاتو د انرژۍ له وزیر ریک پیری «Rick Perry» سره له هغه هېواده د گازو په پېرلو خبرې کړې دي.

پولنډ چې د ناپو پوځي تړون غړی دی، د اړتیا وړ طبيعي گازو دوه پر درېمه برخه له روسيې ترلاسه کوي او اوس د ملي امنیت د دلایلو په سبب په دې لټه کې دی چې د دې پلورونکي بدیل پیدا کړي.

د پولنډ د صدراعظم مرستیال ویلي، د امریکا متحده ایالاتو نه د طبيعي گازو ترلاسه کول د پولنډ انرژي ښه کوي او د دغه هېواد د انرژۍ امنیت لا زیاتوي.

متیوش موره ویکي له روپټرز سره په خبرو کې زیاته کړې چې: "زه ډېر اندېښمن یم. فکر کوم هغه څه چې روسيې په ۲۰۰۸ میلادي کال کې په گرجستان کې له یرغل وروسته او په اوکراین کې په ۲۰۱۴ کال کې ترسره کړل په ښکاره توګه د نړیوالو قوانینو په خلاف دي."

پولنډ په بالټیک سمندرګي کې له روسيې نه د گازو د واردولو په خاطر تېر کال یو ترمینل هم پرانیستی وو.

د روسيې اقتصاد اوس وخت په نړیوالو بازارونو کې د نفتو د بېي د کمښت او پر مسکو د نړیوالو بندیزونو په سبب مخ په ځوړ دی. د روسيې د احصائي ملي ادارې روستات په خپل پروني راپور کې ویلي هغه روسان چې په بې وزلي کې ژوند کوي تېر کال نولس میلیونه او اته لکو ته رسېدل او دا په تېره یوه لسیزه کې تر ټولو لوړ شمېر دی.

د خپرو شویو شمېرو له مخې په ۲۰۱۶ میلادي کال کې د بې وزله روسانو شمېر درې لکه نور زیات شوی دی.

د پولنډ د صدراعظم مرستیال ویلي اوس وخت د امریکا متحده ایالاتو له تکزاس ایالت د اوبلنو گازو واردول د الجزایر او قطر په څېر له نورو هېوادونو د دغو گازو د پېرلو په نسبت ګران تمامېږي. خو مرستیال صدراعظم ښاغلی موره ویکي باوري دی چې له امریکايي تمویلونکو سره د خبرو په پایل کې د دغو گازو بیه راکمه کړي.

سرچینه: <http://pa.azadiradio.com/a/> راپور: صفی الله ستانکزی

مبادلات تجاری افغانستان و قزاقستان به ۴۳۷ میلیون

دالر رسید

۱۹ حمل ۱۳۹۶

مسئولان اتاق تجارت و صنایع افغانستان اعلام کردند که مبادلات تجاری میان افغانستان و قزاقستان به ۴۳۷ میلیون دالر رسیده است. برای توسعه بیشتر روابط تجاری میان افغانستان و قزاقستان، اتاق تجارت و صنایع افغانستان و تاجران قزاقستانی بتاريخ ۱۹ حمل نشست مشترکی را در کابل برگزار کردند. «

براساس اعلام مقام‌های دو طرف حجم واردات افغانستان از قزاقستان افزایش یافته و به ۴۲۶ میلیون دالر رسیده و صادرات افغانستان هم به این کشور ۱۱ میلیون دالر ثبت شده است.

صادرات عمده افغانستان سنگ مرمر، تولیدات زراعتی، میوه خشک و قالین اعلام شده است. افغانستان نیز از قزاقستان بیشتر مواد سوخت، گاز، آهن، غله جات و دارو وارد کرده است.

پس از بالا گرفتن تنش میان افغانستان و پاکستان در سال‌های اخیر، کابل تلاش کرده است میزان وابستگی خود را به پاکستان کاهش دهد. برای کابل کشورهای آسیایی میانه بدیل خوبی برای پاکستان به شمار می‌روند. در نشست مشترک تاجران افغانستان و قزاقستان که با تلاش اتاق تجارت و صنایع افغانستان و سفارت قزاقستان در کابل، برگزار شده بود، مقام‌های افغانستان اعلام کردند که در صدد اند تا با توسعه روابط تجاری با قزاقستان مسیر تجاری افغانستان به کشورهای چین و روسیه را نیز باز کنند.

خان جان الکوزی، معاون اتاق تجارت و صنایع افغانستان در این نشست گفت که افغانستان در سه بخش ترانزیت، سرمایه گذاری و تجارت با طرف قزاقستان گفت‌وگو خواهد کرد. او گفت که قزاقستان حلقه مهم برای اتصال افغانستان به چین و روسیه به حساب می‌آید و کابل از این طریق به دریای سیاه وصل خواهد شد.

به گفته آقای الکوزی سرمایه‌گذاران قزاقستانی تجارب خوبی در زمینه تولید مواد خوراکی و صنعتی دارند. افغانستان نیز امکانات لازم را برای تولید این مواد دارد که می‌تواند برای همکاری دو طرف کمک کند.

افغانستان امیدوار است که بتواند رضایت قزاقستان را برای صدور میوه‌اش از راه این کشور به روسیه جلب کند.

افغانستان سال گذشته بیش از یک میلیون تن میوه و سبزی تولید کرد که تنها توانست ۱۴۰ هزار تن آن را صادر کند و از آن میان ۱۳۰ هزار تن آن به پاکستان صادر شد.

انور اسماعیل‌اوف، مستشار سفارت قزاقستان در کابل در این نشست گفت، مشکلات ترانزیتی تاجران افغان برای دسترسی به بازارهای قزاقستان حل خواهد شد.

در حال حاضر ۴۴ شرکت سرمایه‌گذاری قزاقستانی به ارزش ۳۰ میلیون دالر در افغانستان سرمایه‌گذاری کرده‌اند. دو سال قبل ارزش مواد وارداتی از پاکستان به افغانستان در ۶ ماه اول سال ۳.۸ میلیارد دالر اعلام شده بود.

در این سال 'اتاق مشترک تجارت و صنایع و معادن ایران و افغانستان' اعلام کرد که به ارزش افزون بر ۲ میلیارد و ۴۰۰ میلیون دالر از ایران به افغانستان کالا صادر شده است. ارزش واردات ایران از افغانستان نیز در سال ۱۳۹۲ خورشیدی به ۳۲ میلیون و ۲۹۷ هزار دالر اعلام شده بود. □

منبع: www.bbc.com/persian/business

بانکداری الکترونیک و اهمیت آن در اقتصاد

یکی از نیازهای جوامع پیشرفته و مُدرن، دسترسی به بانکداری الکترونیک است که به هدف کاهش مصارف، سهولت در انتقالات پولی و انجام عملیات بانکی روی دست گرفته شده است. در قرن حاضر زنده گی ما بسوی الکترونیکی شدن است و اکثریت بخشی های از زنده گی بشریت خارج از سیطره این پدیده نیست.

اگر ما به اطراف خود نظر بیاندازیم، به وضوح دیده می شود که پیشرفت علم و تخنیک به ویژه کارهای الکترونیکی چگونه تمام عرصه های زنده گی انسان ها را یکی بعد دیگری در اختیار خود قرار داده و با همه ویژگی های مثبت و مفید خود اثرات شگرفی را در سیستم بانکداری جهانی و تجارت بین المللی نیز بر جا گذاشته است.

طوریکه اشکار و مشهود است، توسعه

دسترسى به شبکه گسترده جهانی اینترنت انقلاب همه جانبه را در زمینه ارتباطات در سراسر جهان به میان آورده است که در گذشته جهان شاهد چنین شتابی برای استفاده از یک پدیده علمی و پیشرفت تخنیکی نبوده است. این پدیده در بانکداری نیز مشهود است، چنانچه بانکداری با شبکه های اینترنتی وصل گردیده که سهولت های زیادی را در این زمینه به میان آورده است.

آغاز پرداخت الکترونیکی در جهان به سال ۱۹۱۸ میلادی بر می گردد، زمانیکه بانک فدرال ریزرف امریکا انتقال پول را از طریق تیلگراف انجام می داد. تا اینکه اینترنت در سال ۱۹۷۰ آغاز به کارکرد و تا سال ۱۹۹۳ محبوبیت فراوانی را برای عموم مردم، خصوصاً تجاری که امید بیشتر به گسترش مشتریان خود داشتند، به

میان آورد. عواملی که بانکداران را به سمت استفاده از اینترنت متوجه ساخت، رقابت بین بانک ها بود که در سال ۱۹۹۴ میلادی به کاوش و تحقیق به اینترنت نمودند تا به عنوان یک سیستم خوب و مؤثر برای عرضه محصولات و خدمات شان از بانکداری اینترنتی استفاده نمایند. تا سال ۱۹۹۵ تنها ۲۴ بانک بر اساس شبکه اینترنتی عیار گردید، اما به فاصله یک سال ۸۰۰ بانک دیگر به تعداد آن ها افزوده شد.

دسترسى تعداد کثیری از مردم به شبکه جهانی اینترنت و گسترش ارتباطات الکترونیک بین افراد و سازمان های مختلف جهان از طریق دنیای مجازی، بستری مناسبی را برای برقراری مراودات تجاری و اقتصادی فراهم ساخته و سیستم بانکداری الکترونیک را می توان از تبعات

گسترده آن محسوب نمود.

بانک‌ها از طریق ایجاد پایگاه‌های اینترنتی و معرفی آن به مشتریان ارتباط برقرار نموده و عرضه خدمات می نمایند. از جمله عرضه خدمات یکی هم روش بانکداری تلفون‌های ثابت و همراه بهترین وسیله ارتباطی بانک‌ها با مشتریان بوده و از این طریق بهترین نوع خدمات را به مشتریان عرضه می نمایند. همچنان بانک‌ها با استفاده از ماشین‌های خود کار پرداخت و صرافی می توانند خدمات متنوعی، از قبیل برداشت پول نقد، سپرده گذاری، انتقال وجوه، پرداخت صورت حساب و غیره را به مشتریان عرضه نمایند. این سیستم در مؤسسات مالی و اعتباری جهان به سرعت رو به گسترش بوده و براساس تحقیقات مؤسسه Data Monitor مرکز برجسته تجزیه و تحلیل اطلاعات بانکداری در اروپا، آمار استفاده کننده‌گان از این سیستم در کشورهای مانند: فرانسه، آلمان، ایتالیا، انگلستان، هلند، سویدن و اسپانیا از ۴.۵ میلیون نفر در سال ۱۹۹۹ به ۲۲ میلیون نفر در سال ۲۰۰۴ رسیده است.

در بانکداری الکترونیکی، اقتصاد جهانی

از اقتصاد سخت افزار به اقتصاد نرم افزار و وجود ارتباطات رو به رشد اینترنت، همه نشانه‌های ورود به اقتصاد جدید است، این اقتصاد جدید دارای سه ویژه گی خاص مانند: جهانی و همه گیر شدن سیستم، نرم افزار پیچیده و غیر ملموس، نظیر اندیشه‌ها و آراء، اطلاعات و روابط مرتبط و به هم پیوسته که ویژه گی‌های خاصی را از بازار و جامعه به وجود آورده است.

خوشبختانه در افغانستان نیز روند استفاده از بانکداری الکترونیک رو به رشد بوده و مردم می توانند پول‌های شان را از طریق بانکداری الکترونیکی به اسرع وقت به تمام نقاط جهان، جهت تسهیل روند معاملات و داد و ستد تجاری شان بفرستند که یکی از دستاوردهای عمده افغانستان طی یک و نیم دهه گذشته در عرصه اقتصادی محسوب می گردد.

بطور نمونه می توان از خدمات مالی و ارسال و دریافت پول توسط شبکه ویسترن یونین، انتقال پول توسط موبایل توسط چندین شبکه مخابراتی که جواز فعالیت اخذ نموده اند، استفاده از دبت کارت و کريدت کارت، استفاده از ماشین‌های

اتومات صرافی در بانکها و فروشگاه‌های بزرگ، ویب سرفر کارت و غیره یادآوری نمود که سهولت‌های زیادی را به مردم عزیز ما به میان آورده است. □
عبدالحفیظ شاهین

منابع:

- 1.Modiratmali.com
- 2.www.sid.ir
- 3.mahdikhosrojerdi.blogfa.com

ASIAN INFRASTRUCTURE
INVESTMENT BANK

بانک سرمایه گذاری زیربنایی آسیا (AIIB)

سید نور حسین میرزاد

بانک سرمایه گذاری زیربنایی آسیا که در قسمت فراهم آوری کمک‌های مالی برای پروژه‌های سالم و ثابت در عرصه‌های انرژی و آب، حمل و نقل، مخابرات، انکشاف دهات در بخش زیربناها، توسعه زراعت، آبرسانی و اصول صحي، حفظ محیط زیست، انکشاف شهری و دیگر کمک‌های مالی زیربنایی فعالیت می‌کند، در ماه اکتوبر سال ۲۰۱۴ میلادی با سرمایه ابتدایی ۵۰ میلیارد دالر در شهر پکن جمهوری خلق چین تأسیس گردیده. بعد از تأسیس این بانک، چین سرمایه خود را در این بانک به ۱۰۰ میلیارد دالر افزایش داد. چین به عنوان بزرگترین سهامدار بانک سرمایه گذاری زیربنایی آسیا (بیش از ۵۰ درصد) سرمایه اولیه این بانک را دارا است. پس از آن، کشورهای هند، آلمان، روسیه و کوریای جنوبی قرار دارند. مزید بر آن ۷۵ درصد سهام سرمایه این بانک به کشورهای آسیایی و ۲۵ درصد به کشورهای غیر آسیایی اختصاص

دارد.

بانک سرمایه گذاری زیربنایی آسیا بر اساس پیشنهاد دولت چین ایجاد گردیده و برای نخستین بار ۲۱ کشور آسیایی به عنوان اعضای اولیه این بانک، جهت الحاق به آن اعلام آمادگی نمودند و تفاهم نامه مربوطه در سال ۲۰۱۴ میلادی به امضاء رسید. افغانستان که یکی از کشورهای آسیایست، نیز خواهان عضویت به این بانک گردید که خوشبختانه بتاريخ ۳ حمل سال ۱۳۹۶ هجری شمسی مطابق (۲۳ مارچ سال ۲۰۱۷ میلادی) در بیجینگ چین عضویت بانک متذکره را بدست آورد. قابل تذکر است که عضویت افغانستان در این بانک فصل جدید همکاری را برای رشد و انکشاف سریع اقتصادی افغانستان باز خواهد نمود.

هیئت رهبری بانک سرمایه گذاری زیربنایی آسیا متشکل از افراد با تجربه در بخش مالی و رشد سرمایه گذاری بوده که

در راستای اولویت بندی در بخش پلان استراتژیک و تداوم ارتقای روش‌های اداری کار می‌نمایند.

هیئت مدیره بانک سرمایه گذاری زیربنایی آسیا در جلسه افتتاحیه ماه جنوری سال ۲۰۱۶ میلادی خویش آقای Jin Liqun را برای دوره پنج ساله من حیث رئیس این بانک برگزیدند. □

منبع و مأخذ:

- وب سایت بانک سرمایه گذاری زیربنایی آسیایی
www.aiib.org
- روزنامه اقتصادی افغانستان

افغانستان در جستجوی توسعه روابط اقتصادی و تجاری با سایر کشورها

نماید که در سکتور زراعت افغانستان سرمایه گذاری کند تا بر اساس آن بتواند در بازارهای جهانی محصولات زراعتی خویش را صادر نماید.

همچنان در جریان این سفر، کشور سنگاپور تعهد نموده تا افغانستان را در بخش های ساختمان یاری نماید. رشد سریع جمعیت، مهاجرت های داخلی، رونق شهر نشینی، فقدان منابع مالی کافی، تأمین مواد ساختمانی و کمبود نیروی انسانی متخصص در بخش مسکن از چالش های عمده مسکن در کشور به حساب می رود.

یکی از مزیت های مهم تطبیق پروژه مسکن، ایجاد شغل برای افراد کم درآمد به حساب می آید، زیرا کسانی که دارای تخصص های لازم در این بخش نیستند، می توانند که در این بخش شاغل شوند. با رونق گرفتن این بخش گام های مؤثر و ارزشمندی در تقسیم درآمد در سطح جامعه بوجود آمده و کارگران غیر ماهر نیز می توانند، در این برنامه صاحب خانه شوند، در نتیجه شیوه پس انداز ثروت، در اجتماع فراهم می شود که باعث کاهش مشکلات اقتصادی خانواده ها و نا بسامانی های اجتماعی می گردد. □

عبدالحفیظ شاهین

منابع: سایت رسمی ریاست جمهوری اسلامی افغانستان

1. www.Pajhwak.com

2. www.bakhtarnews.com

میزبان می باشد و آثار مثبت فراوان بر شاخص های خُرد و کلان اقتصادی کشور میزبان دارد. به همین دلیل افغانستان کوشش می نماید تا برنامه های را برای تشویق جذب سرمایه گذاری های خارجی تدوین نموده و بر اساس آن سرمایه گذاری های خارجی را به افغانستان هدایت نماید.

بناءً افغانستان می خواهد برای جذب سرمایه های خارجی زمینه مناسب تری را ایجاد نموده و کشورهای خارجی مانند استرالیا را ترغیب نماید تا در بخش های معدن و زراعت سرمایه گذاری نماید.

افغانستان به این باور است که سهم معادن افغانستان در اقتصاد ملی تا سال ۲۰۲۴ میلادی در حدود ۲۰ تا ۲۲ میلیارد دالر خواهد بود و این رقم در حدود ۵۰ درصد ارزش اقتصادی کشور را دربر خواهد گرفت. افغانستان با اتکا به منابع معدنی خود و تشویق سرمایه گذاری های خارجی در این بخش میخواهد که بعد از ۲۰۲۴ نیازی به کمک های جهانی نداشته باشد و خود را از وابستگی کمک های خارجی رهایی بخشد.

محصولات زراعتی افغانستان در حال حاضر دچار ارتباطات ضعیف بازارها بوده و این کشور تا حال نتوانسته است که بازارهای محصولات زراعتی کشور های غربی، هند، حوزه خلیج و سایر کشورها را تحت پوشش قرار دهد. بناءً افغانستان سعی می نماید تا سرمایه گذاری سایر کشورها به ویژه استرالیا را جلب و تشویق

افغانستان مصمم است تا گام به گام بسوی اقتصاد جهانی حرکت نماید و روابط نیک و حسنه تجاری و اقتصادی با سایر کشورها داشته باشد.

مقامات دولتی همواره تلاش کرده اند تا با سایر کشورها در جهت توسعه تجارت، روابط اقتصادی و جلب کمک ها تماس برقرار نموده و همچنان عضویت سازمان ها، بانک ها و سایر نهادها را حاصل نماید که در اوایل سال جاری ۱۳۹۶ نیز دستاوردهای در زمینه داشته است که می توان از سفر رئیس جمهور اسلامی افغانستان به سنگاپور، اندونیزیا و استرالیا و همچنان جلب همکاری های آنها یادآوری کرد.

در اوایل ماه حمل ۱۳۹۶ جلالتماب رئیس جمهور کشور جهت گسترش روابط میان افغانستان و کشور های سنگاپور، اندونیزیا و استرالیا برای سفر پنج روزه عازم این کشورها گردید.

در این سفر مقامات افغانستان با مسئولین اندونیزیا موافقتنامه های همکاری دو جانبه را امضاء نمودند که بر اساس آن اندونیزیا افغانستان را در بخش های معارف، زراعت، تجارت، تحصیلات عالی، ایجاد سیستم های احصائیه و پالیسی های مالی و زمینه های دیگر همکاری می نماید. همچنان جانب افغانستان با استرالیا در بخش زراعت، معدن و جذب سرمایه گذاری ها تفاهمنامه را به امضاء رسانید.

سرمایه گذاری های خارجی یکی از کارآمدترین روش ها بویژه از منظر کشور

د آزاد بازار په هکله یوه لنډه کتنه

روشان احمد نادر

د تدارکاتو د توکو مدیر

د تدارکاتو آمریت

پخپله خپلواکه اراده د هغو په اړه پریکړه وکړي او د خپلواکو تړونونو له لارې د قانون په اډانه کې له نورو سره د سیالیو ډگر ته ننووځي. د آزاد بازار بله ټاکونکې نښه د لګښت او مصرفکونکو

معاملو کې برخه اخلي او له دې لارې په شعوري او یا غیر شعوري بڼه د غونډې ټولنې ته خدمت په ښه درک او احساس اقتصادي پروسو کې مسئولانه ونډه واخلي، خو یوازې د شخصي ګټو د ترلاسه کولو په موخه اقتصادي کار یې په پایله کې د ټولنې د ژوندانه د ښه والي او د هېواد او هېوادوالو ته د خدمتونو خواته راکاږي.

د آزاد بازار په اقتصادي سیستم کې د تړونونو خپلواکي یو له غوره ځانګړتیاوو څخه ده، دولت د کار او د نورو اقتصادي معاملو په تړونونو کې لاس وهنه نه کوي.

هر څوک د شخصي تشبث، د کار او شغل د انتخاب خپلواکي لري او کولای شي

د بازار اقتصادي نظام بیلابیلې ښې لري. یو له هغو ښو څخه د آزاد بازار یا (لبرال مارکیت) اقتصادي بڼه ده چې په هغه کې تولید او لګښت په آزاده توګه د بازار له لارې اداره کېږي. په دې بڼه کې دولت په مستقیمه توګه په بازار کې مداخله نه کوي او یوازې د غیرمستقیمې لارې د بازار په پروسو کې لاس وهلی شي. د بیلګې په توګه دولت کولای شي چې ځینې دولتي تولیدي توکي بازار ته وړاندې کړي او په دې ډول د بازار په سیالیو کې برخه واخلي او یا نوي قوانین جوړ او عملي کړي. په آزاد بازار کې هر څوک خپلې شخصي ګټې لټوي او د هغو د ترلاسه کولو لپاره تولیدات او خدمتونه وړاندې کوي، په اقتصادي

خپلواکي ده، همدا راز د شغل او مسلک خپلواکي هم د آزاد بازار له غوره بیلوونکو بیلگو څخه ده، دا ټولې یاد تولیدي پروسې د خصوصي مالکیت پر بنسټ ولاړې دي.

د تولیداتو او خدمتونو ارزښتونه د هغو د څښتن پخپله خوښه په خپلواکه توګه ټاکي او دا په بازار کې د عرضې او تقاضا د انډول یا ضرورت له لاري پخپله تنظیميږي.

په خپلواکه توګه ټاکل شوي قیمتونه یا ارزښتونه بیا پخپله د بازار بیلانس ساتي او د ځینو محصولاتو د اړتیا څخه د زیات تولید (اضافه تولید) مخه نیسي.

د آزاد بازار په اقتصادي نظام کې بازار ته د هر چا مخه خلاصه ده، هر تولیدکونکی کولای شي خپل توکی په خپلواکه توګه وړاندې کړي او هر مصرفکونکی هم کولای شي په خپل زړه د خپلې اړتیا وړ توکي پخپله خوښه راوینسي (یا وپيري) او ترې ګټه پورته کړي.

بازار ته آزاد لاسرسي د دې سبب کیږي چې هر تولیدکونکی هاند وکړي، تر څو د مصرفکونکو د مینې او ذوق سره سم

توکی تولید او بازار ته یې وړاندې کړي، نوي نظرونه رامنځته شي، ورځ په ورځ د ټاکلي شي نوي او پرمخ تللي موډلونه او د نویو خدمتونو ډولونه تولید او بازار ته یې وړاندې شي.

د تولید پروسې د خصوصي ملکیت، خپلواکۍ سیالۍ او آزاده سیالي چې د اقتصادي لبرالیزم اساسي ستني ګڼل کیږي چې آدم سمیت یا د اقتصاد پلار په نظر د ټولنې د ژوند د سطحې د لوړوالي لپاره لومړني شرطونه دي.

سره له دې چې د اقتصادي لبرالیزم هواداران په اروپا او امریکا کې ټول په بنسټیزه توګه د اقتصاد د ځواک لپاره کارکوي، خو تر منځ یې ټاکلي توپیرونه هم شته په اوسني وخت کې د لبرالیزم نظریه د سیاست د ډګر په څیر په اقتصادي برخه کې هم له هغه پخوانۍ جاذبې څخه لویډلي او دپام وړ پلویان نه لري.

په ډیرو بحثونو کې داسې هم اوریدل کیږي چې د آزاد بازار اقتصاد د ګران هېواد په اساسي قانون کې د افغانستان لپاره د اقتصادي سیستم په حیث منل شوی دی. دا خبره سمه نه ده د افغانستان

په اوسني اساسي قانون کې د آزاد بازار اقتصاد نه، بلکې یوازې او یوازې د بازار اقتصادي سیستم د هېواد د ملی اقتصاد لپاره منل شوی او د هغو د بڼو (ډولونو) د انتخاب لپاره لاره آزاده پریښوستی ده.

او که په همدې توګه دا اقتصادي نظام یا (آزاد بازار) پاتې شي ډیر زیانونه به وګرځوي ته واړوي لکه چه اړولی دي. که دولت په دې روانو اقتصادي سیالیو کې چې په دې هېواد کې روانی دي زړور ګام پورته نه کړي په دې معنا چې خصوصي سکتور سره څم سیالی وکړي، دا به هېواد او د هېوادوالو اقتصادي حالت لپاره ډیر مثبت ګام وي او د دې هېواد هر وګړی به په دې وتوانیږي چې د ځان او کورنۍ لپاره په مناسب ډول د ضرورت وړ توکي د بازار نه په ښې اومناسبه بیه راوینسي. □

تیم کرکت

د افغانستان بانک ایجاد شد

نمود.

د در این نشست از میان ۷۰ تن کارمند د افغانستان بانک، ۱۶ تن آنها نظر به شایسته گی و بلدیت با بازی کرکت منحیث اعضای تیم کرکت انتخاب گردیدند. □

ترویج پول افغانی در قسمت تنویر اذهان عامه و تشویق آنها برای استفاده از پول ملی در معاملات روزمره عاری از منفعت نخواهد بود.

متعاقباً، محترم رحیمی معاون دوم د افغانستان بانک از مسابقات تیم فوتبال د افغانستان بانک تحت عنوان حمایت از پول ملی و ترویج افغانی یادآوری نموده گفت که امیدوارم تیم کرکت در کنار تیم فوتبال د افغانستان بانک در قسمت ذهنیت سازی مردم برای حمایت از پروسه ملی ترویج پول افغانی نقش مؤثر ایفاء نماید.

سپس، محترم اصغر ستانکزی کپتان تیم ملی کرکت افغانستان ضمن صحبت روی دستاوردهای تیم ملی کرکت و سایر برنامه های آینده این تیم، ایجاد تیم کرکت د افغانستان بانک را در راستای پیشرفت کرکت در کشور گام نیک شمرده، آرزوی موفقیت به اعضای آن

کابل، ۲۴ حمل ۱۳۹۶- اعضای تیم کرکت د افغانستان بانک طی محفلی در اکادمی کرکت "سلطان کرکت بورد افغانستان" انتخاب گردیدند.

د در این محفل محترم واحد الله نوشیر معاون اول د افغانستان بانک، محترم محمد قسیم رحیمی معاون دوم د افغانستان بانک، اصغر ستانکزی کپتان تیم ملی کرکت کشور و جمع کثیری از کارمندان د افغانستان بانک اشتراک نموده بودند.

ابتداء محترم واحد الله نوشیر معاون اول د افغانستان بانک روی اهمیت ورزش در صحت و سلامتی صحبت نموده، افزود که د افغانستان بانک قبل از ایجاد تیم کرکت، تیم فوتبال د افغانستان بانک را نیز ایجاد نموده است که در جهت ترویج افغانی مسابقاتی را به راه انداخته اند.

محترم نوشیر افزود که با توجه به علاقمندی وافر مردم ما بر این دو رشته ورزشی، راه اندازی مسابقات تحت عنوان

د افغانستان بانک

د افغانستان بانک خبرتیا!

د افغانستان بانک گرانو هېوادوالو ته خبر ورکوي چې د افغانستان بانک د قانون د ۳۹ مادې پر بنسټ، هغه بانکونو ته چې:

پر مخ یې لیکل او نقاشي شوي وي

مهر یا پر له پسې سوري شوي وي

وینځل شوي او یا د تیزاب او نورو کیمیاوي موادو له امله خراب شوي وي

پر مخ یې سرېښناکه مواد کارول شوي وي

د افغانستان بانک او د سوداگریزو بانکونو په ټولو نماینده ګیو کې پرته له کوم فیس د کارونې وړ بانکونو ته باندې بدل کړي.
د افغانستان بانک د ۱۳۹۶ لمریز کال د زمري له ۳۱ نېټې وروسته د پورته ځانګړتیاوو درلودونکي بانکونو ته له معاضدې پرته مصادره کوي.

مهم یادادېست: هغه بانکونو ته چې د کارونې له امله زاړه او اسکاښتېپ شوي وي د ګردښت وړ دي، ستونزه نه لري

۰۲۰۲۱۰۲۲۰۷
۰۲۰۲۱۰۲۲۰۹

افغانی؛ زمونږ د ویاړ، ځواک او د ملي هویت نښه ده!

د افغانستان بانک

بانک

ماهنامه د افغانستان بانک

سال دهم شماره ۱۸، حمل ۱۳۹۶

ګرانو هېوادوالو! د افغانۍ بانکونو په ساتلو کې جدي پاملرنه وکړئ